

Bilaga

**Årsrapport 2018. Antidiskriminering - Malmö stads arbete
för lika rättigheter och möjligheter**

Stadskontoret

Upprättad
Datum:
Version: 2019-05-20
Ansvarig: Johanna Sjöwall/Jenny Kiiskinen
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Vårdsavdelningen

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte, metod och material	4
Sammanställning av nämndernas antidiskrimineringsarbete utifrån årsanalyserna 2018	5
Arbetsmarknads- och socialnämnden	5
Fritidsnämnden	10
Funktionsstödsnämnden	14
Förskolenämnden	20
Förtroendenämnden.....	24
Grundskolenämnden.....	24
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	26
Hälsa-, vård och omsorgsnämnden	29
Kommunstyrelsen	33
Kulturnämnden	36
Miljönämnden.....	42
Revisorskollegiet	45
Servicenämnden	45
Stadsbyggnadsnämnden	48
Tekniska nämnden.....	51
Valnämnden	54
Överförmyndarnämnden	54

Inledning

Föreliggande bilaga utgör underlag till *Årsrapport 2018. Antidiskriminering - Malmö stads arbete för lika rättigheter och möjligheter* som innehåller en uppföljning av Malmö stads samlade arbete med fokus på antidiskriminering, för lika rättigheter och möjligheter under budgetåret 2018.

Syfte, metod och material

Syftet med en årlig rapport inom området är att synliggöra hur staden under året systematiskt arbetat mot diskriminering och för främjande av lika rättigheter och möjligheter i enlighet med *Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad (2014-2020)*. Den årliga redogörelsen ska bidra till att synliggöra vilken förflyttning som har gjorts, samt vilka utmaningar och eventuella luckor som kan identifieras i arbetet för att nå stadens mål.

Uppföljningen med tillhörande analys har utformats som en flerstegsprocess. Processen inleddes med att alla nämnders årsanalyser, totalt över 700 sidor, lästes igenom. Läsningen gjordes med en *övergripande* fråga som vägledning:

- Vilka mål, åtaganden och aktiviteter beskrivs i årsanalyserna som har potential att, direkt eller indirekt, bidra till ökad jämlikhet för Malmöborna?

Genomläsningen resulterade i att en text sammanställdes som fångar varje nämnds och förvaltnings arbete för att motverka diskriminering och främja jämlikhet. Sammanställningarna har stämts av med förvaltningarnas samordnare för antidiskriminering. Samordnarna har getts möjlighet att komplettera och korrigera beskrivningarna av det arbete som utförts av verksamheterna under året. Sammanställningarna för alla nämnder redovisas i denna bilaga.

I nästa steg har nya analysfrågor formulerats för att både kunna lyfta lärande exempel på kvalitetssäkrande arbetssätt och synliggöra en eventuell positionsförflyttning i stadens samlade antidiskrimineringsarbete. Denna del av analysen presenteras i *Årsrapport 2018. Antidiskriminering - Malmö stads arbete för lika rättigheter och möjligheter*

Sammanställning av nämndernas antidiskrimineringsarbete utifrån årsanalyserna 2018

Utifrån läsningen av samtliga nämnders årsanalyser redovisas i denna bilaga en sammanställning av mål, åtaganden samt aktiviteter av relevans för stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter. Upplägget följer budgetens målområden och tyngdpunkten ligger på målområde 1, 4 och 5. I några fall lyfts mål, åtaganden och aktiviteter från andra målområden när bedömningen är att det har bäring på stadens antidiskrimineringsarbete.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6, 7 samt 8.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Möjlighet till delaktighet och inflytande har stor betydelse för människors upplevda hälsa och välbefinnande. Nämnden har därför satsat på målet att *utveckla dialogarbetet med relevanta målgrupper*. Under året har förvaltningen tagit fram en handlingsplan för nämndens brukar- och medborgardialoger. Konkret har ett arbete inletts med att ta fram en modell för brukardialoger. Modellen syftar till att stärka delaktigheten så att fokus kan förskjutas från informationsspridning till design och genomförande av dialoger. Inom målområdet har nämnden även satsat på att *förbättra servicen till Malmöborna genom ökad digitalisering*. Förvaltningens behov har under året kartlagts och för att i nästa steg kunna möta dessa behov har fyra utvecklingsområden¹ identifierats som förvaltningen ska arbeta vidare med under 2019.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Inom målområdet har nämnden formulerat fyra nämndsmål som alla har potential att bidra till ett mer jämlikt Malmö. Utifrån målet att *fler Malmöbor med ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande* har förvaltningen åtagit sig att utveckla den interna samverkan för att Malmöbor i behov av arbetsmarknadsinsatser så snabbt som möjligt ska kunna arbeta eller genomgå utbildning. Under året har därför en ny process utvecklats för anvisning av deltagare med ekonomiskt bistånd till en arbetsmarknadsplanering på arbetsmarknadsavdelningen. Den strategiska samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen har utvecklats, liksom att den interna samverkan har setts över och stärkts kopplat till olika centrala arbetsprocesser.

Förvaltningen har även genomfört en kartläggning av inskrivna personer för att identifiera hinder på vägen mot självförsörjning. Kartläggningen visade att många saknade gymnasiebehörighet liksom att det främst bland unga kvinnor

¹ *Det digitala mötet* ska öka tillgängligheten och transparensen för Malmöborna genom att fler digitala kommunikationskanaler såsom chattar och e-tjänster utvecklas. *Välfärdsutmaningar och sociala innovationer* ska utreda och införa digitala tjänster som bland annat bidrar till effektivare nyttjande av boendeplatser samt erbjuder möjlighet till digital beroendevård. *Framtidens arbetsplats* handlar om att införa fler automatiserade processer så att resurser i högre utsträckning styrs till socialt arbete istället för administration. *Smarta staden* handlar om att förbättra servicen till Malmöborna genom att utveckla digital samverkan med andra myndigheter.

fanns en utbredd psykisk ohälsa. Bristande språkkunskaper i svenska var ett annat hinder som kartläggningen påvisade.

Utifrån målet att *fler ungdomar i Malmö ska ges förutsättningar för arbete och utbildning* har förvaltningen åtagit sig att utveckla samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och Arbetsförmedlingen. Insatserna har fokuserat på att ungdomar med ekonomiskt bistånd ska skrivas in på Ung Malmö och en process har tagits fram för att anvisa ungdomar hit. Ung Malmö har stärkt samarbetet med civilsamhället bland annat genom uppsökande verksamhet. Under året har Ung Malmö även samlokalisert sin verksamhet med Arbetsförmedlingen. Att finnas under samma tak har bidragit till att fler ungdomar fått möjlighet att ta del av Ung Malmös verksamhet och därigenom getts bättre förutsättningar till arbete eller utbildning. Förvaltningen har även, som en del av detta nämndsmål, åtagit sig att utveckla samverkan internt och externt med främst Region Skåne och idéburen sektor i syfte att fler ungdomar med missbruksproblematik och psykisk ohälsa ska komma närmare ett arbete eller utbildning. Under året som gick inrättades därför ett socialpsykiatriskt team i samverkan med funktionsstödsförvaltningen liksom att tjänster tillsattes för öppenvårdsinsatser anpassade för målgruppen. Tillsammans med Region Skåne har Unga vuxna-mottagningen utvecklats liksom samarbetet med Beroendecentrum.

Utifrån nämndsmålet att *fler Malmöbor som är 25 år och äldre ska ges förutsättningar för arbete och utbildning* har förvaltningen arbetat utifrån åtagandet att skapa insatser som särskilt riktas mot bristyrken. Åtagandet har även handlat om att utveckla det studiemotiverande arbetet för att personer med försörjningsstöd på sikt ska bli självförsörjande. Utöver att en ny intern process har tagits fram för att hänvisa personer med försörjningsstöd till en arbetsmarknadsplanering så har två samordnare anställts vars uppdrag är att öka kontaktytorna med olika arbetsgivare i och mot olika branscher. I ett samarbete med Rekryteringsservice har insatser gjorts för att bättre matcha personer till lediga jobb. För nyanlända vuxna har olika jobbspår utvecklats i samverkan med Arbetsförmedlingen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt olika arbetsgivare. Insatser har även genomförts för att stärka språkkompetensen hos personer med migrationsbakgrund. Förvaltningen har stärkt kapaciteten att arbeta med studiemotivation, till exempel har studievägledare rekryterats och ett handläggarstöd för studiemotiverande arbete har tagits fram. Samverkan har stärkts med såväl Region Skåne som internt inom Malmö stad kring personer med missbruk och/eller psykisk ohälsa. Kompetenshöjande insatser har även riktats till personal för att bättre kunna bemöta personer som lever med missbruk och psykisk ohälsa.

Malmö stad är en stor arbetsgivare och har som sådan även mer direkta möjligheter att bidra till uppfyllandet av målet om att Malmöbor ska ges förutsättningar att bli självförsörjande. Det fjärde och sista nämndsmålet handlar om att *fler Malmöbor ska erbjudas kommunala arbetsmarknadsanställningar med statligt stöd i Malmö stads verksamheter*. Förvaltningen har arbetat utifrån åtagandet att öka antalet arbetsmarknadsanställningar och under året har ansträngningar gjorts för att få fram extratjänster och andra typer av arbetsmarknadsanställningar. Nämnden och förvaltningen har fört dialog med stadens övriga nämnder och förvaltningar kring att erbjuda tjänster i de olika

verksamheterna. Baserat på tidigare erfarenheter har förvaltningen även utvecklat en handledarutbildning för personal som ska ta emot personer på extratjänster eller andra arbetsmarknadsanställningar. Även kompetenshöjande insatser har genomförts för personer som tilldelas en tjänst.

Målområde 4 - En öppen stad

Utifrån målet att nämndens arbete med jämställdhet och antidiskriminering ska leda till att *Malmöbor möts av likvärdig och tillgänglig service* har förvaltningen åtagit sig att genomföra en övergripande jämställdhetsanalys som även inkluderar jämlikhetsperspektivet, analysera insatserna för att säkerställa en likvärdig verksamhet och utifrån resultatet identifiera områden som behöver åtgärdas. Under året påbörjades ett arbete med en förvaltningsövergripande analys med inriktning på resursfördelning ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv. Analysen syftar till att få en bild av hur resurser fördelas mellan olika grupper inom förvaltningen med fokus på insatsen *institutionsplaceringar*. Analysen kommer att slutföras under 2019.

Ett annat åtagande har fokuserat på att höja kunskapen kring diskrimineringsgrunderna och hur diskriminering kan förebyggas. Detta har diskuterats på planeringsdagar och APT och därtill kommer genomförandet av verksamhetsspecifika insatser såsom utbildningar, föreläsningar och workshops med fokus på bemötande, normkritik och antidiskriminering. En del av förvaltningens förebyggande arbete mot diskriminering har paketerats under rubriken *Gott värdskap* och haft fokus på bemötandefrågor. Syftet är att förebygga diskriminering såväl internt som externt mot Malmöbor och andra aktörer.

Under året har förvaltningens övergripande struktur för samordning av arbetet med antidiskriminering och jämställdhetsintegrering fortsatt att utvecklas. Det finns numera en övergripande samordningsresurs och kontaktpersoner utsedda på de olika avdelningarna. Internt har dialogen fortsatt kring avdelningarnas behov av ett forum där dessa områden kan diskuteras och utvecklas gemensamt.

Ett för året nytt åtagande var att förvaltningen åtog sig granska ett urval av material som publicerats i tryckt och digital form utifrån en antidiskrimineringschecklista. Granskningen visade att kommunikationen i stor utsträckning är fri från diskriminering, men att mer kan göras för att arbeta med klarspråk, att inkludera barnets perspektiv samt att ha ett bildmaterial som inte återger stereotyper.

Nämnden har under året haft i uppdrag att *fortsätta utveckla arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck*. Konkret har förvaltningen arbetat med att slutföra den kartläggning som genomfördes tillsammans med Göteborgs och Stockholm stad. I det fortsatta arbetet har en förvaltningsövergripande arbetsgrupp tillsatts i syfte att ta fram förslag på hur arbetet ska utvecklas och bedrivs mer systematiskt. Utöver det har verksamheten med Resursteam Heder permanentats och utökats med en tjänst. För att skapa långsiktiga och trygga boenden för familjer som behöver skyddat boende på annan ort har staden gått med i ett samverkansnätverk med andra kommuner. Till detta kommer insatser i form av genomförda utbildningar på bas- och

fördjupningsnivå om våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck liksom att personal har fått traumautbildningar för att bättre möta utsattas behov. En utbildningsinsats har riktats till skolsköterskor och skolläkare rörande könsstämpning. I samverkan med funktionsstödsförvaltningen och förvaltningen för hälsa-, vård och omsorg har föreläsningar om skyddade personuppgifter genomförts och därefter har rutinerna reviderats och utvecklats i linje med kraven.

Målområde 5 - En jämlik stad

Kopplat till målområdet formulerades två nämndsmål. Första målet har haft fokus på att *Malmöbor som får stöd och hjälp ska vara delaktiga och ha inflytande över hur insatser planeras och dessa ska leda till ökad självständighet*. Förvaltningen har tagit sig an målet genom att utveckla arbetssätt som ska öka brukarens delaktighet i ärenden som berör dem. De konkreta aktiviteterna har under året haft fokus på att utveckla brukarundersökningar med målet att få upp svarsfrekvensen för att därigenom få en bättre bild av brukarnas upplevelser av möjligheten till delaktighet. Sedan tidigare år har arbetet fortsatt med att utveckla genomförandeplaner så att de i högre grad utgår från individens behov, önskemål och med hög kvalitet. Gentemot personal har förvaltningen satsat på fortbildning om upprättandet av vård- och omsorgsplaner. Förvaltningen har även implementerat ett coachande arbetssätt och delaktighet har varit tema på flera APT. Andra insatser för ökad delaktighet har kretsat kring att öka tillgängligheten med förändrade telefontider, öppet hus, möjlighet till besök på kvällstid samt tätare besökstider för brukare. För personer som bor i någon av nämndens boenden har former för boenderåd och husmöten tagits fram och implementerats.

Det andra målet har berört stadens utmaning med en ökad hemlöshetsproblematik. Målet handlade om att nämnden ska *verka för att hemlösa har tillgång till en bostad och säkerställa en trygg boendemiljö för barnen*. Förvaltningen formulerade ett flertal åtaganden kopplade till detta nämndsmål. Förvaltningen har åtagit sig att arbeta för att inga familjer som anvisas till kommunen enligt boställningslagen placeras i kollektivboende utan i genomgångslägenheter med kontraktstid på max fyra år. Under året har de konkreta insatserna handlat om att lägga beställningar som matchar målgruppens behov till fastighets- och gatukontoret som ansvarar för att ta fram de boenden som beställs. Förvaltningen har rutiner för en kontinuerlig dialog med Migrationsverket för att kunna möta upp behovet av bostäder anpassade för barnfamiljer inför en kommunplacering.

Förvaltningen har även åtagit sig att minska antalet placeringsdygn i tillfälliga boenden och att verka för att fler hushåll i övergångslägenheter ges möjlighet att överta hyreskontrakten. För att genomföra detta har förvaltningen under förra året lagt beställningar på flera modulbostäder, men även samarbetat med MKB som kunnat erbjuda genomgångslägenheter i det ordinarie beståndet till barnfamiljer. Förvaltningen har under året genomfört en översyn av alla kommunala boenden och lagt förslag på hur arbetet med dessa kan organiseras framöver. Inriktningen i översynen har varit att alla platser ska användas av alla avdelningar utifrån behoven hos hemlösa hushåll med målet att minska antalet dygn i tillfälliga boenden.

Under 2018 har även arbetet pågått med att förbereda den kommunövergripande bostadsrådgivningen. Verksamheten kommer att starta i början av 2019 och förväntas delvis kunna bidra till att antalet dygn i tillfälliga boenden minskar, bland annat genom rådgivning till hushåll när det gäller att söka bostad i Malmö och i övriga landet. Tillsammans med fastighets- och gatukontoret har en ny process tagits fram som syftar till att effektivare kunna nyttja de övertagslägenheter som kommer in så att tiden då dessa står tomma samtidigt som hemlösa barnfamiljer vistas i tillfälliga boenden blir så kort som möjligt.

Utöver detta har förvaltningen kartlagt de hushåll som är i behov av socialt stöd för att kunna bo kvar i övertagslägenheter samt att på sikt överta ett förstahandskontrakt. Stöd- och informationsinsatser ha rockså erbjudits till hemlösa hushåll kring hur egen bostad kan införskaffas.

Ytterligare ett åtagande lade fokus på att arbeta för att inga barnfamiljer blir avhysta. Under året har därför det vräkningsförebyggande arbetet förstärkts genom nyanställningar. Arbetet med att stärka samverkan med hyresvärdar, budget- och skuldrådgivningen samt Kronofogdemyndigheten har fortsatt i syfte att förhindra vräkningar av barnfamiljer.

Målområde 6 – En trygg stad

Inom ovanstående målområde har ett nämndsmål formulerats som handlar om att i samverkan med övriga nämnder, myndigheter och civilsamhälle *motverka våld i nära relationer, hedersrelaterat våld samt aktivt medverka till att skapa trygghet i hemmet och i det offentliga rummet*. Förvaltningen har arbetat med målet utifrån flera åtaganden. Att höja kunskapsnivån inom våld i nära relation och hedersrelaterat våld inom samtliga avdelningar för tidig upptäckt och för att kunna erbjuda stöd har varit ett åtagande. Under året har medarbetare från samtliga avdelningar deltagit i utbildningar som bland annat genomförts inom ramen för introduktionsprogrammet för nyanställda, genom basutbildningar anordnade av Kompetenscentrum mot våld i nära relation i Skåne samt i form av utbildningar som skräddarsyts utifrån individuella verksamheters behov. Resursteam Heder har, tillsammans med medarbetare från flera fritidsgårdar, även utbildats i metoden *Min bror*, en metod om arbete med pojkar och unga män.

Ett annat åtagande har satt ljuset på behovet av att förvaltningen behöver utveckla arbetet med barnfamiljer som är hemlösa till följd av hot och våld i familjen. I linje med detta har socialtjänstavdelningarna under året arbetat med avdelningsspecifika rutiner för barnfamiljer som är hemlösa till följd av hot och våld.

Slutligen har förvaltningen formulerat ett åtagande som handlar om att tillsammans med polisen testa och implementera modellen *Group violence intervention* för att förebygga allvarliga våldsbrott kopplade till gängkriminalitet i Malmö. Konkreta insatser har handlat om att öka resurserna till Konsultationsteamet som ger stöd till personer som uttrycker en önskan om att lämna kriminella nätverk. *Örat mot marken* är en satsning som fortgår sedan tidigare år och som ingår i samverkansöverenskommelsen med Polisen. Inom *Örat mot marken* hålls möten varje vecka i syfte att alla aktörer ska få en

gemensam nuläges- och målbild för att gemensamt kunna förebygga brott. Förvaltningen har även förstärkt sin kapacitet att upprätta lokala kriscentrum samt öka fältverksamheten i samband med skjutningar som ägt rum under året. Andra trygghetsskapande insatser har handlat om att öka antalet tillsynsbesök av restauranger med alkoholtillstånd samt butiker med tillstånd att sälja tobak.

Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad

Inom målområdet formulerade arbetsmarknads- och socialnämnden målet att, genom samarbete med den idéburna sektorn och andra nämnder, bidra till att *fler barn och unga får tillgång till ett meningsfullt fritid- och kulturliv*. I linje med detta lovade förvaltningen att utveckla samarbetet med civilsamhället i syfte att barn och unga ska få likvärdiga möjligheter till en meningsfull fritid oavsett var i staden de bor. En del av insatserna har handlat om att fördela organisationsbidrag till idéburna organisationer med verksamheter inom det sociala området, men även att ingå IOP (Idéburet offentligt partnerskap) kring barnverksamheten på Röda Korsets behandlingscenter för krigs- och tortyrskadade. Andra insatser har handlat om att tillsammans med föreningar och organisationer arrangera utflykter och aktiviteter för bland annat barnfamiljer, nyanlända barnfamiljer och ensamkommande barn och unga. Förvaltningen har även aktivt deltagit i planering och uppstart av den fullmäktigeantagna *Samarbetsplan för Malmöandan*.

Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad

Inom detta målområde antog nämnden ett mål som handlade om att aktivt *bidra i samhällsplaneringen och särskilt fokusera på att säkerställa perspektivet kring en socialt hållbar stad*. Förvaltningen å sin sida åtog sig att utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv aktivt tillföra sociala mervärden med fokus på trygghet, jämställdhet, självförsörjning och Malmöbors delaktighet i plan- och stadsutvecklingsprocesser samt att i detta arbete ha ett särskilt fokus på socioekonomiskt utsatta områden. Konkreta insatser har under året handlat om en fördjupad samverkan med stadsbyggnadsnämnden för att utveckla arbetet med sociala konsekvensanalyser i planprocessen.

Förvaltningen har även haft aktiv del i framtagandet av ny strategi för hemlöshet liksom processen att ta fram ny handlingsplan för bostadsförsörjning. Andra mer omfattande satsningar har genomförts i samverkan med stadsbyggnadskontoret, stadskontoret, miljöförvaltningen samt fastighets- och gatukontoret där stadsutvecklingsprocesser med fokus på socioekonomiskt utsatta områden har stått i centrum. Ett av delprojekten, *MALLBO*, handlar om att ta fram en modell för finansiering av nybyggnation som är tillgänglig för hushåll med lägre inkomst och där ett socialt hållbarhetsperspektiv är av betydelse.

Fritidsnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6, samt 7.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Inom målområdet har nämnden satt målet att *utveckla en socialt hållbar fritidssektor där alla kan vara och känna sig inkluderade*. Åtagandena har för förvaltningens del handlat om att utveckla nya och befintliga kunskapsallianser samt att bedriva ett innovativt och hälsofrämjande arbete för att utveckla Malmös fritidssektor. Konkret har arbetat kretsat kring förvaltningens deltagande i ett flertal kunskapsallianser, internationellt, nationellt och förvaltningsövergripande inom staden, med syfte att förstå fritidssektorns utmaningar, behov och möjligheter. Under året har samverkan med kulturnämnden utvecklats och resulterat i två förvaltningsövergripande åtaganden inför 2019 samt formulering av gemensamma utmaningar. Vidare har förvaltningen i samverkan med forskargruppen Ung livsstil medverkat i framtagande av tre forskningsrapporter.² Utifrån dessa studier har nämnden kunnat jämföra sig med andra kommuner i Sverige liksom att studerina genererat ny kunskap som kommer att ligga till grund för förvaltningens fortsatta arbete i strävan efter ett mer jämlikt och jämställt fritidsutbud. Arbetet med *CTC (Communities That Care)* har också intensifierats under året där fritidsnämnden har en aktiv roll att tillsammans med andra aktörer i staden identifiera utmaningar och förändra strukturer för att skapa ett tryggare Malmö.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Inom målområdet formulerade nämnden målet att *underlätta för Malmöbor att få sysselsättning inom föreningslivet och fritidsförvaltningen samt inspirera unga genom yrkes- och framtidsträffar*. Förvaltningen å sin sida har tagit sig an målet genom ett flertal åtaganden, bland annat att utbilda, engagera och anställa unga Malmöbor samt underlätta anställning inom föreningslivet. Konkret har nämnden beviljat bidrag till föreningar som uppnår villkoren för konsulent- och lönebidrag. Antalet konsulenter inom föreningslivet har ökat under 2018 vilket resulterat i att nämnden möjliggjort sysselsättning för 92 personer inom föreningslivet. Satsningar har genomförts på att engagera unga föreningsledare under skolloven, främst för att lotsa barn och unga till förenings- och lovaktiviteter. Parallellt med detta har utbildningen av unga föreningsledare fortsatt under året och totalt 72 föreningsledare utbildades 2018.

Andra åtaganden för året handlade om att samarbeta med Arbetsförmedlingen, andra nämnder samt föreningar för att underlätta och förmedla sysselsättning till Malmöbor, men även om att ta emot praktikanter och personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Nämnden hade som målsättning att under 2018 bereda 20 platser för extratjänster. Under året samverkades totalt 16 platser.

Målområde 4 - En öppen stad

Ett tillgängligt och varierat fritidsutbud har stor betydelse för ambitionerna att bli en mer hållbar stad. Med det som utgångspunkt hade fritidsnämnden som målsättning att *verka för att Malmös fritidsutbud är inkluderande och utformas ur ett jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv*. Ett åtagande handlade om att möjliggöra en inkluderande användning och utveckling av fritidsnämndens anläggningar och lokaler liksom att hbtq-certifiera fritidsgårdar och badanläggningar. Samtliga badanläggningar har nu blivit hbtq-certifierade och

² De tre rapporterna har följande titlar; *Matvanor och hälsa, Vilka värden söker barn och ungdomar inom idrotten?* och *Ökar ojämlikheten i föreningsidrotten?*

en plan har tagits fram för hur och när personal ska förnya sina kunskaper i ämnet samt kontinuerligt erbjuda utbildningstillfällen för nyanställda. Nämndens ambition har varit att även ett antal fritidsgårdar ska certifieras, men på grund av en hög personalomsättning och många vakanser har inte tid kunnat avsättas för nödvändiga utbildningsaktiviteter.

Under året deltog förvaltningen även i projektet Equalizer, vilket under hösten 2018 resulterade i förslag på fysiska anläggningsförändringar och några prototyper har testats på två aktivitetsytor (multiplanerna vid Södervärn och Lindängens idrottsplats). Syftet med dessa var att störa upprepningar av normer, överbrygga hinder och stödja en mer inkluderande och jämställd användning.

Ett annat åtagande handlade om att genomlysna verksamhet och styrdokument utifrån ett jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv. I samverkan med stadskontorets samordnare för jämställdhet och antidiskriminering togs en arbetsmetod fram för att analysera styrdokument. Analysen ska identifiera utvecklingsmöjligheter samt brister med syfte att öka jämställdhet och minska diskriminering i verksamheten. Under hösten påbörjades analysarbetet med delårsbokslut 2 för 2018 som grund. Analysen kretsar kring verksamhetsuppföljning, planering, verksamhetsmål och indikatorer.

Slutligen arbetade förvaltningen utifrån ett åtagande om att stödja föreningar som vill bedriva projekt kring jämställdhet och antidiskriminering. För närvarande bedriver tio föreningar jämställdhets- och antidiskrimineringsprojekt med hjälp av nämndens jämställdhets- och antidiskrimineringsbidrag. En utvärdering av projekten har genomförts av Malmö Universitet och resultatet visar på att projekt inte ger långsiktiga effekter, varför bidraget från och med 2019 ändrar form med syfte att stimulera inkludering och jämställdhet inom ramen för föreningarnas ordinarie verksamheter.

Målområde 5 - En jämlik stad

För fritidsnämndens del har målet handlat om att aktivt *arbeta med att tillgänglighetsanpassa nämndens anläggningar*. Ett åtagande av relevans för stadens arbete mot diskriminering handlade om att ur ett tillgänglighetsperspektiv se över publika anläggningar och lokaler samt att vidta tillgänglighetsanpassningar. Tillgänglighetsbesiktningarna görs tillsammans med servicenämnden och arbetet är pågående. I enlighet med alla genomförda besiktningar har alla sporthallar anpassats för rullstolsburna personer. Det finns fler områden för anpassning så som hörsel- och synnedsättning. I samarbete med servicenämnden har det också tagits fram en checklista/rekommendation över vilka tillgänglighetsanpassningar som är viktiga att tänka på vid nybyggnation och större renoveringar. Under året anpassades den nya sporthallen på stadionområdet till tävlingar och evenemang för verksamhet med rullstolsburna. Likaså har tillgänglighetsanpassningar genomförts på Handikappbadet med en tillgänglighetsanpassad aktivitetsyta samt solsängar för personer med funktionsnedsättning. FIFH³-hallen har fått kök och toaletter

³ FIFH är Europas största parasportförening. Läs mer på <https://www.fifh.com/index.php/pages/om-oss>

renoverade och samtidigt anpassade för olika funktionsnedsättningar. Under 2018 genomfördes VM i goalball i Baltiska hallen. Ett samarrangemang mellan FIFH och Malmö stad som fick mycket exponering och även ökade intresset och kunskapen om idrott för personer med funktionsnedsättning.

Ett andra åtagande handlade om att förvaltningen bättre ska kommunicera vilka anläggningar, lokaler och aktiviteter som är särskilt anpassade och tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Information om detta finns numera tillgänglig för allmänheten gällande samtliga fritidsgårdar, simhallar samt merparten av nämndens resterande lokaler och anläggningar.

Målområde 6 – En trygg stad

Nämndsmålet handlade om att *bidra till att skapa trygghet i det offentliga rummet.*

Fritidsförvaltningen åtog sig att delta i samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Polis, räddningstjänst, förskola, skola samt andra berörda aktörer för att bidra till en ökad trygghet i det offentliga rummet.

Fritidsnämndens trygghetsarbete innefattade främst anpassningar av nämndens anläggningar och lokaler. Behov identifierades utifrån brukarundersökningar, men också genom brukarråd samt via medarbetarnas iakttagelser. Åtagandet har även handlat om att arbeta uppsökande där unga vistas på sin fritid i syfte att fånga upp dem i fritidsverksamheten och därmed bidra till ökad trygghet i det offentliga rummet. Fritidsgårdsavdelningen har deltagit i forum som lyfter trygghetsfrågor i närområdet där flera aktörer gemensamt tar ansvar. Konkret har förvaltningen arbetat uppsökande som ett led i att aktivera barn och unga så att deras fritid blir meningsfull och trygg. Nämnden ger även fortsatt stöd för nattfotboll i de områden där aktiviteten efterfrågats av Polisen, skola eller förening för att bidra till ökad trygghet under helger.

Slutligen bidrog förvaltningen till att trygga det offentliga rummet genom att systematiskt förbättra säkerheten samt genomföra åtgärder på anläggningar/lokaler och genom att bedriva verksamhet. En genomlysning av rekreativsenhetens samtliga lokaler gjordes under året, bland annat har hjärtstartare bytts ut, nya larm har uppdaterats och kompletterats. Bomsystem alternativt väggupp har installerats vid infarter för att reducera risken för vårdslös körning. Rörelsebelysning i anslutning till vissa lokaler och anläggningar har också installerats.

Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad

Inom målområdet formulerades målet att fritidsnämnden ska *bidra till ett upplevelserikt Malmö med en fritids- och evenemangsverksamhet som ökar socialt deltagande och fysisk aktivitet.* Åtagandena har handlat om att utveckla aktivitets- och verksamhetsutbudet liksom att anpassa förvaltningens stöd och service för att bättre svara upp mot föreningslivets behov. Konkret har insatserna handlat om att möta efterfrågan på möjligheter att utöva gymnastik, cheerleading, kampsporter samt cricket. Behovet av nya sporthallar har ökat i takt med befolkningstillväxten och under året hanterade förvaltningen flera nybyggen. Slutligen renoverades Torups friluftsgård under året för att tilltala fler besökare.

Ett annat mål handlade om att *skapa möjligheter för att alla barn och unga ska kunna aktivera sig på sin fritid oavsett ekonomiska förutsättningar*. Förvaltningen åtog sig att utveckla mötesplatser, aktivitetsytor och öppna aktiviteter riktade mot barn och unga, att rikta aktiviteter för att nå barn som lever i socioekonomisk utsatthet samt att fortsätta utvecklingen av Fritidsbanken för att underlätta och stimulera till fysisk aktivitet hos barn och unga. Konkret fortsatte arbetet med att erbjuda gratisaktiviteter genom föreningslivet för att öka aktivitetsnivån och bereda fler barn och unga möjligheten att vara med på aktiviteter de själv önskar. Aktiviteter har särskilt riktats till områden med hög andel familjer i ekonomisk utsatthet och låg aktivitetsgrad. Fritidsgårdarnas verksamhet är gratis och öppen för alla. Avdelningen har under året arbetat uppsökande för att nå de barn och unga som inte besöker verksamheten samtidigt som det pågått ett arbete där normer och fördomar ifrågasätts och barn och unga tillsammans skapar aktiviteter och deltar vid aktiviteter som de kanske vanligtvis hade avstått från.

Nämnden har även fortsatt att ge stöd till föreningsdrivna mötesplatser, som ofta riktas till en särskild målgrupp och är placerad i områden där aktivitetsgraden är låg. Stöd till dessa mötesplatser bidrar till en spridning av aktiviteter i staden samtidigt som det i de flesta fall är gratis att delta och därmed riktar sig till alla oavsett ekonomiska förutsättningar. Fritidsnämnden har under åren beviljat stöd till integrationsfrämjande projekt i syfte att aktivera och introducera asylsökande och nyanlända i föreningslivet.

Funktionsstödsnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6, 7 samt 8.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Inom målområdet har funktionsstödsnämnden formulerat ett nämndsmål som handlade om att *skapa förutsättningar för att främja inkludering och förbättra livsvillkoren för nämndens målgrupper genom att utveckla samverkansformer, kunskapsallianser och innovativa arbetsätt*. Flera åtaganden har formulerats, bland annat tog sig förvaltningen an att genomföra ett utvecklingsarbete gällande metoder och verktyg för att inhämta synpunkter från förvaltningens målgrupper. Ett förvaltningsgemensamt utvecklingsarbete inleddes därför under året i syfte att skapa en struktur där inhämtade synpunkter kan omsättas till praktisk förändring. Förvaltningen har, givet målgruppernas skiftande behov, använt ett flertal olika metoder för att nå och inhämta synpunkter från brukarna. En modell för brukarsamverkan har tagits fram i förvaltningen, det genomförs brukarråd, valverkstad och samtalsworkshops inom ramen för VIP-programmet (Viktig Intressant Person).

Under 2018 inleddes även ett arbete för att främja ett mer strukturerat samarbete med brukarorganisationer. LSS-bostäderna har, tillsammans med daglig verksamhet, personlig assistans, kontaktpersonsverksamheten, korttidsverksamheten samt hälso- och sjukvårdsverksamheten, utsett en tjänsteperson i förvaltningen som kontaktperson. Tanken är att

kontaktpersonen ska fungera som en tillgänglig och enkel väg in när brukarföreningar vill komma i kontakt med förvaltningen gällande olika frågor. Ett brukarråd har även startats upp och rådet har identifierat prioriterade områden att utveckla vidare. När det gäller brukarinflytande specifikt inom LSS-bostäder har en del bostäder arbetat med att utveckla individuella strukturerade vardagssamtal. Andra LSS-bostäder har utvecklat boendemöten/boenderåd. Brukarna är då med och bestämmer vad som ska tas upp på mötena, det kan till exempel gälla fritidsaktiviteter, kost och trivsel. Mötenas syfte är att skapa ökade möjligheter för brukarna att framföra sina åsikter och att vara delaktiga i den egna vardagen.

Samtliga LSS-bostäder arbetar även med delaktighet och inflytande genom brukarnas individuella genomförandeplaner. När den enskildes perspektiv ligger till grund för genomförandeplanen underlättar det för hen att få överblick över vad som har bestämts och ger dessutom bättre möjlighet till fortsatt inflytande. Arbetet med genomförandeplaner skiljer sig mellan LSS-bostäderna, men medvetenheten kring genomförandeplanernas betydelse för brukarnära arbete har ökat under året, inte minst i verksamheter där en omsorgspedagog erhållit ett särskilt pedagogiskt ansvar. Flertalet verksamheter har under året granskat genomförandeplanerna, men detta arbete fortsätter även under 2019.

Under hösten har några LSS-bostäder startat upp en arbetsgrupp med brukare som ska vara involverade i arbetet med att rekrytera ny personal. Målet är att få fram en rekryteringsmall som framöver kan användas vid tillsättning av nya medarbetare.

Slutligen har förvaltningen arbetat med att möjliggöra kommunikation för brukarna. Att kunna kommunicera utgör en viktig förutsättning i arbetet med att öka brukarens delaktighet och inflytande. Insatser för att kompetensutveckla anställda inom daglig verksamhet har därför genomförts. Fokus har legat på att användningen av anpassade kommunikationsverktyg såsom *AKK* (Alternativ och kompletterande kommunikation) samt *TAKK* (Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation).

Under 2017 inleddes två forskningscirkelars tillsammans med Malmö Universitet och båda dessa har avslutats under 2018. Förvaltningens omsorgspedagoger har utgjort målgrupp för en av cirkelarna där fokus legat på professionalisering och lärande. Den andra cirkeln handlade om myndighetsutövning och riktade sig till biståndshandläggare. Tanken är att genomförandet av dessa forskningscirkelars ska skapa förutsättningar för ett likvärdigt stöd till brukarna och därigenom bidra till uppfyllandet av nämndsålet. Resultaten från forskningscirkeln om professionalisering har analyserats och därefter legat till grund för ett fortsatt utvecklingsarbete på förvaltningen om dessa frågor. En kartläggning av hur det praktik- och brukarnära arbetet för närvarande är organiserat har också genomförts. Denna ska utgöra ett kunskapsunderlag för framtida beslutsprocesser om hur kompetens- och befattningsbeskrivningar ska utformas. Förvaltningen har under året även inlett en forskningscirkel om mänskliga rättigheter. I denna ingår även brukare.

Ytterligare ett nämndsmål av betydelse för stadens skyldigheter att motverka diskriminering och främja jämlikhet handlar om att *alla insatser enligt LSS ska kännetecknas av kontinuitet och helhetsyn och utgå från individens samlade livssituation*. Förvaltningens åtagande handlade bland annat om att all biståndshandläggning ska ske utifrån metoden *Individens Behov i Centrum (IBIC)* och under året har fokus legat på att skapa en struktur för arbetet med denna metod. Arbetet syftar till att varje individ ska få sina behov beskrivna på ett likvärdigt sätt, och att individen genom de beviljade insatserna får möjlighet att stärka de egna resurserna. IBIC fungerar även som stöd i samtal med anhöriga för att beskriva deras situation och behov av stöd och just anhörigperspektivet är betydelsefullt för att skapa en helhetssyn kring brukarens samlade behov. Inom daglig verksamhet togs ett stödmaterial fram under året som ska bidra till en samsyn kring anhörigarbetet och även stärka de enskilda medarbetarna i deras roll. Tanken är att detta material kan främja ett mer jämlikt och likvärdigt bemötande och stöd. Daglig verksamhet har under året också anordnat öppet hus för anhöriga och särskoleelever. Förvaltningen har också satsat på en webbaserad utbildning som chefer genomgått i syfte att driva och utveckla förvaltningsintern samverkan kring stödet till anhöriga. Verksamheten för personlig assistans har under hösten arrangerat anhörigmöte liksom aktiviteter och samtal i mindre grupper med anhöriga och anhörigvårdare.

En särskilt utsatt grupp som prioriterats under året är föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Generellt har denna grupp sämre fysisk och psykisk hälsa jämfört med andra föräldrar. De är oftare sjukskrivna eller arbetslösa och skattar sin livskvalitet sämre. Föräldrarna lägger mycket tid på att söka och administrera stöd för barnet. Under året har därför ett samarbete inletts med Socialstyrelsen och NKA (Nationellt kompetenscentrum för anhöriga) för att under 2019 starta ett projekt med en koordinator till föräldrar som har barn med funktionsnedsättning.

Målområde 2 - En stad för näringsliv och arbete

Även inom målområde 2 har funktionsstödsnämnden ett mål av relevans för antidiskrimineringsarbetet. Det handlar om att *Malmöbor med insatser enligt LSS ska få sina rättigheter tillgodosedda och ges samma möjlighet att ta sitt ansvar som alla medborgare. Samarbete med andra nämnder och med näringslivet ska fördjupas för att öka arbetsmarknadsanknytningen för personer med funktionsnedsättning*.

Nämndsmålet har resulterat i ett flertal åtaganden och konkreta aktiviteter. Dessa har handlat om att identifiera och utveckla samverkansformer internt och externt för att skapa möjlighet till sysselsättning/lönearbete för de brukare som inte utbildar sig, arbetar eller har daglig verksamhet, liksom att erbjuda ett större utbud av strukturerade aktiviteter och att verksamheternas insatser ska utformas så att de bidrar till full delaktighet i samhällslivet. Under året genomfördes ett arbete med att kartlägga och identifiera brukare som varken utbildar sig, arbetar eller har daglig verksamhet. För dessa personer är motivationsarbete av stor vikt. Viktigt är även att Malmö stad som organisation har ett inkluderande förhållningssätt för att bidra till att nämndens målgrupper ges likvärdiga möjligheter att delta i arbetslivet. Personer har, utöver funktionsstödsförvaltningen, daglig verksamhet förlagd till serviceförvaltningen, miljöförvaltningen, hälsa-, vård- och

omsorgsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen samt gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.

Ytterligare en insats som har genomförts handlar om den samverkan som skett med näringslivskontoret inom ramen för ett *Meet Malmö-initiativ*. Temat, *dolda kompetenser*, har baserats på en utredning om hur arbetsmarknadsanknytningen kan stärkas för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen har deltagit i arbetet med initiativet och det har genomförts i workshopform under hösten 2018. I början av 2019 förväntas det resultera i ett förslag om hur det fortsatta arbetet ska konkretiseras.

Målområde 4 - En öppen stad

Inom målområdet handlade funktionsstödsnämndens mål om att *alla verksamheter ska vara jämställda och jämlika där resurser är likvärdigt fördelade utifrån behov och där alla som berörs av förvaltningens insatser ges likvärdig och icke-diskriminerande service*. Till detta mål finns åtagande om att öka fokus på antidiskriminering och likarätt inom förvaltningen. Konkreta exempel på insatser som genomförts under året är förvaltningens arbete med likvärdighet i verksamheterna, exempelvis genom ett värdegrundsarbete inom LSS-bostäder där samtliga chefer är involverade med syfte att skapa mer likvärdiga LSS-boenden med god kvalitet och likvärdigt stöd till alla brukare. Vidare är en LSS-bostad på god väg att bli hbtq-certifierad, vilket när det sker kommer bli den första hbtq-certifierade LSS-bostaden i Malmö stad. Som fortsättning på arbete inlett 2017 har en fördjupning genomförts inom området sexuell hälsa. Medarbetare har gått på teaterföreställningen *Reagera* för ökad kompetens om sexuell hälsa. Det har genomförts workshops och tematräffar med medarbetarna kring materialet *Funktionsbinder hejdar inte lusten*. Medarbetare på ett barnboende har deltagit i en utbildning om sexualitet och autism. Det har även skett aktiviteter gällande sexuell hälsa med brukare som målgrupp.

Målområde 5 - En jämlik stad

Inom området har funktionsstödsnämnden som mål att *Malmöbor med insatser enligt LSS, så långt det är möjligt, ska bestämma över sitt eget liv*. Utifrån detta mål har två åtaganden formulerats som kan bidra till ett mer jämlikt Malmö. Det första åtagandet handlade om att brukarens behov av kommunikativt stöd ska tillgodoses. Under året har insatser därför fortsatt med att skapa en tydlig struktur och kontinuitet i arbetet med genomförandeplaner. Insatser har genomförts med syfte att få en kvalitetsförbättring i genomförandeplanerna när det gäller brukarens behov av kommunikativt och kognitivt stöd. Under året genomlystes de flesta genomförandeplanerna och granskningen påvisade en ojämn kvalitet i planerna.

Ytterligare en insats som ägt rum 2018 var att verksamheterna implementerade en manual för pedagogiska, kommunikativa och kognitiva stöd och hjälpmedel, där målsättningen är att samtliga medarbetare framöver ska vara väl förtrodda med vilka stöd- och hjälpmedel som finns tillgängliga inom förvaltningen.

Det andra åtagandet handlade om att öka brukardeltagandet på områdena sysselsättning och fritid med fokus på tilltron till den enskildes förmåga till återhämtning. Här har förvaltningen, som en fortsättning på tidigare års arbete,

utvecklat arbetet med återhämtningsinriktat arbetssätt som pågått inom verksamheter riktade till personer med psykisk funktionsnedsättning. Arbetssättet handlar om att motivera och vägleda till återhämtning med tillit och tilltro till var och ens förmåga att återhämta sig. Under året har särskilda insatser gjorts där personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och återhämtning anordnat utbildningar för målgruppen i verksamheten.

Under året har satsningar även gjorts för att möjliggöra meningsfulla fritidsintressen för brukarna. Olika former av brukardeltagande har använts för att fånga upp intressen, till exempel via husmöten. Då det är vanligt att brukare upplever osäkerhet i sammanhang utanför det egna boendet har satsningar gjorts på att anordna studiebesök till olika fritidsaktiviteter.

Inom målområdet har nämnden formulerat ytterligare ett mål som handlade om att *Malmöbor med insatser enligt LSS ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt*. Förvaltningens åtagande handlade om att alla brukare ska ha en kvalitetssäkrad genomförandeplan som granskats utifrån funktionsstödsförvaltningens beslutade mall. Insatserna har handlat om en kontinuerlig uppdatering av brukarnas genomförandeplaner och om motivationshöjande arbete för att stärka brukaren i att vara alltmer delaktig och aktiv i dess genomförande. Förvaltningen har även genomfört en så kallad egenkontroll av upprättade genomförandeplaner inom korttidshemmen. Kontrollen uppvisade brister i kvaliteten av genomförandeplanerna. Ett arbete för att utveckla såväl genomförandeplaner som social dokumentation påbörjades därför inom korttidshemmen och en pedagogisk samordnare anställdes som stöd i verksamheten. Även inom personlig assistans har en omsorgspedagog anställts för arbetet med att upprätta och kvalitetssäkra genomförandeplaner. Alla medarbetare har under året genomgått fortbildning gällande genomförandeplaner. Målet var att samtliga brukare som har personlig assistans skulle ha en genomförandeplan innan året var slut. Vid årsskiftet hade 80 procent av brukarna en upprättad plan. Arbetet fortsätter och kommer att vara klart under våren 2019.

Ett tredje nämndsmål handlade om att *Malmöbor med insatser av socialpsykiatrisk karaktär ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt*. För förvaltningens del har åtagandena kretsats kring att utveckla samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen avseende brukare med missbruksproblematik och att verka för att öka den enskildes inflytande i när, var och hur insatserna ska ges. Insatser har under året gjorts för att utveckla samarbetet mellan funktionsstödsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och psykiatrin kring gemensamma brukare. Under året identifierades ett utvecklingsbehov av ökad kompetens hos personalen för att i ett tidigt skede kunna identifiera missbruksproblematik samt ha kunskap om vart man kan vända sig för stöd. Rutiner togs fram och medarbetare har därefter fått bättre kunskap kring vilka stödinsatser som kan erbjudas den enskilde.

Andra insatser som genomförts under året utgår från mötesplatsen Vänkretsen där rutiner finns för att utveckla verksamheten utifrån brukarnas behov och önskemål. På mötesplatsen finns även en sysselsättningsverksamhet, Handkraften, och socialpsykiatrins brukarforum håller sina möten på

mötesplatsen. Nytt för 2018 är att en anhängigkonsulent startade upp caféverksamhet och det genomfördes även skrivar- och målarcirklar. På stödhuseen har ett arbete påbörjats med husmöten där brukarna bereds möjlighet att vara delaktiga i planeringen av aktiviteter samt exempelvis inköp av möbler. Brukarna har också erbjudits att delta med intervjufrågor inför nyanställningar.

Målområde 6 - En trygg

Även i relation till detta målområde finns nämndsmål och åtaganden som kan bidra till stadens arbete för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för alla Malmöbor. Funktionsstödsnämnden satte målet att *verka för att nämndens målgrupper ska känna sig trygga i det egna hemmet, på sin arbetsplats och i sin omgivning*. Förvaltningen har i relation till detta nämndsmål formulerat ett åtagande som handlade om att främja tryggheten för förvaltningens målgrupper genom förebyggande arbete. En insats under året har varit framtagandet av en *Strategisk handlingsplan för utveckling av arbetet med personer med utmanande beteende*. Exempel på aktiviteter som utgår från denna handlingsplan är inrättandet av ett stödteam samt genomförandet av en inventering av vilka kompetenser som behövs i olika verksamheter för arbetet.

Under året har fokus även legat på tekniska hjälpmedel och digitalisering som verktyg för att öka säkerhet, trygghet och tillgänglighet, där teknikcoacherna fyller en viktig roll.

Förvaltningen har under året också arbetat med att implementera och öka förståelsen för rutiner och policys gällande kvinnofrid, skyddad identitet samt hot och våld i nära relationer. Samtliga chefer har fått en introduktion kring våld i nära relation, inklusive genomgång av förvaltningens rutiner och tillgängligt stöd. Ett antal utbildningar och seminarier har hållits för olika grupper av medarbetare. I det våldsförebyggande arbetet har daglig verksamhet genomfört ett projekt om våld i nära relation och våld i hederskontext. Genom att personal har kunskap och vet hur de ska agera när de misstänker våld i nära relation ökar möjligheterna att tidigt uppmärksamma signaler och erbjuda brukaren rätt stöd. En handbok har också tagits fram för hur verksamheterna inom daglig verksamhet ska agera när de misstänker våld i nära relation. Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten har alla medarbetare deltagit i en föreläsning om våld i nära relation. Syftet är att medarbetarna ska få ökad kunskap i ämnet och hur de ska agera om de misstänker våld i nära relation mot patient/brukare. Information om våld i nära relation finns nu även med på checklistan för nyanställda medarbetare. Workshops har även anordnats med brukare på temat.

Placering och utformning av boenden och verksamheter är en annan viktig del i det trygghetskapande arbetet. Förvaltningen har satsat på att analysera gemensamma ytor i boendena då otryggheten upplevs som särskilt stor där. Merparten av bostäderna är byggda kring gemensamhetsutrymmet, och därför är det av vikt att nya bostäder utformas på ett annat sätt för att undvika potentiella konfliktytor. Med utgångspunkt i en brukarundersökning som genomfördes på LSS-boenden 2017 har det under året förts en diskussion med brukare i grupp eller enskilt kring upplevelser av rädsla och trygghet. Utifrån

diskussionerna har samtalsstödjare tillsammans med brukare tagit fram konkreta förslag på åtgärder.

Målområde 7 – En aktiv och kreativ stad

Nämnden har formulerat målet om att *arbeta för att samtliga barn, unga och vuxna inom nämndens verksamheter har en meningsfull fritid som utgår från självbestämmande och där individen ges samma möjlighet till delaktighet i stadens fritid- och kulturliv som andra Malmöbor*. Som en del av detta mål har förvaltningen åtagit sig att utveckla och utreda formerna för arbetet med kulturstrategin kulturfrågor i förvaltningen. Konkret har insatserna handlat om att ta fram en handlingsplan för arbetet med en kulturstrategi inom Malmö stad. En rapport färdigställdes under slutet av året på temat *ökad kompetens och kunskap inom kulturområdet*, och hade specifikt fokus på förutsättningar för ökad kulturanvändning inom LSS.

Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad

Av relevans för antidiskrimineringsområdet är det av funktionsstödsnämnden antagna målet att *nämndens målgrupper ska ha tillgång till bostad av god kvalitet och med en god levnadsmiljö*. Till detta mål bidrog förvaltningen genom åtagandet att genomföra insatser för att förbättra inne- och utomhusmiljön i förvaltningens verksamheter, med fokus på verksamheter som är riktade till barn. Under året har aktiviteterna handlat om att bygga ut tillgången till wifi, se över belysning och utemiljön i sin helhet. En inventering har genomförts som listade ett antal önskade åtgärder, men till följd av förvaltningens budgetunderskott har tillgången till wifi prioriterats och finns nu tillgängligt på samtliga LSS-boenden för barn.

Förskolenämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5 samt 6.

Målområde 1 – En ung, global och modern stad

Nämndens mål har tagit avstamp i förskolans uppdrag att respekt för de mänskliga rättigheterna och demokratiska värden ska förmedlas till barnen samt vara en integrerad del av förskolornas arbete. Inom skollag och läroplan utgör detta en del av värdegrundsuppdraget. Genom att erbjuda god omsorg och utbildning i förskolan kan staden bidra till skapandet av ett mer jämlikt och hållbart samhälle. Målet som sattes handlade om att *barnen ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat. Varje barn ska uppleva sitt eget och allas lika värde*. Förvaltningen bidrog till målet genom två åtaganden. Det första handlade om att förvaltningen ska attrahera, rekrytera och behålla män inom yrkena barnskötare, pedagog och förskollärare samt förste förskollärare. Detta är ett långsiktigt arbete och en del av satsningen har skett inom ramen för ett nationellt nätverk i SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) regi för frågor som rör män i förskolan. Malmö stad presenterade stadens arbete på flera internationella konferenser som på olika sätt problematiserat frågor kring män och jämlikhet i förskolan.

Det andra åtagandet handlade om att förvaltningen ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete med utgångspunkt i skollag och läroplan för att säkerställa att utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Barns möjlighet att utöva inflytande över det egna arbetet är en central princip. Behovet att särskilt fokusera på förskolornas arbete med barns delaktighet och inflytande i det systematiska kvalitetsarbetet uppmärksammades på övergripande nivå redan 2016. Den lägesbedömning som genomfördes 2018 visade att utvecklingsarbete har påbörjats både på lokal och övergripande nivå. Den övergripande utbildningsinsatsen *Barns delaktighet och utforskande* har pågått under hela 2018. En generell slutsats i lägesbedömningen är att medvetenheten och förståelsen bland medarbetarna om vikten av barns inflytande och delaktighet generellt sett har ökat inom organisationen.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Av relevans för det samlade arbetet mot diskriminering och lika rättigheter och möjligheter är möjligheten för barnfamiljer att vara självförsörjande.

Förskolenämnden har genom sitt kärnuppdrag en viktig roll i detta genom att skapa förutsättningar för Malmöborns självförsörjning. Genom att *erbjuda barnfamiljer förskoleplats i den omfattning som behövs för att bidra till deras förutsättningar till självförsörjning* kan nämnden bidra till ett mer jämlikt Malmö. Arbetet med förskoleförvaltningens åtagande har handlat om att säkerställa att efterfrågan på förskoleplats tillgodoses. Detta har i sin tur inbegripet såväl grundläggande som strategisk planering för att säkerställa tillräcklig lokalkapacitet och att skapa bättre förutsättningar för att erbjuda plats så nära barnets hem som möjligt, liksom insatser för att möjliggöra flexibelt startdatum vid erbjudande av plats i kommunal förskoleverksamhet. En viktig del av arbetet handlade om att ta fram beslutsunderlag och prognoser om framtida behov, ett arbete som sker strukturerat över hela året.

Målområde 4 - En öppen stad

Inom målområde 4 formulerade nämnden målet att *barnen ska vistas i en förskoleverksamhet som präglas av ett aktivt förebyggande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling*. Till detta formulerade förvaltningen två åtaganden. För det första fokuserades verksamheternas förmåga att arbeta aktivt med ett normkritiskt perspektiv genom samarbete mellan skolförvaltningarna. Arbetet har främst skett inom ramen för det projekt som utvecklats i samverkan mellan de tre utbildningsförvaltningarna. Processtödjarutbildningen *Normkritik på riktigt* har genomförts i samarbete med PI (Pedagogisk Inspiration). Utbildningen påbörjades hösten 2017 och pågick under hela 2018. Sammanlagt har 99 medarbetare på kommunens förskolor deltagit i processtödjarutbildningen. Dessa processtödjare ska sedan bistå förskolans rektorer i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Det andra åtagandet handlade om att stärka förutsättningarna för förskolornas förebyggande och främjande arbete för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i enlighet med gällande lagstiftning. Ett exempel på aktiviteter som genomförts, och som utgör en del av det systematiska kvalitetsarbetet, fokuserade på förskolornas arbete med kränkingsanmälningar samt upprättandet av planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förskolenämnden följer årligen upp antal registrerade

ärenden om diskriminering och kränkande behandling. Senast tillgängliga siffror är från 2017 och då registrerades 268 ärenden, vilket utgör en ökning med 100 procent jämfört med 2015 och en ökning med 42 procent jämfört med år 2016.⁴ En tänkbar förklaring till ökningen är att fler händelser anmälts och att det därmed handlar om ett mörkertal som minskar. Förklaringar som lyfts fram i lägesbedömningen för 2018 är genomförandet av utbildningsinsatser för förskolechefer och medarbetare på kommunens förskolor, en förtydligad process för anmälan och utredning samt en ökad tillit mellan medarbetarna. I det åtgärdande arbetet vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling framhålls kontinuitet i personalgrupperna, ett gemensamt förhållningssätt, tydlig ansvarsfördelning och nära ledarskap som framgångsfaktorer.

Till följd av ändringar i diskrimineringslagstiftningen togs även ett nytt stödmaterial fram gällande förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling under 2018. I syfte att stärka kompetensen i det förebyggande arbetet har workshops genomförts kring förskolornas arbete med planerna utifrån ambitionen att deltagarna därefter ska ha förutsättningar att kunna stötta sina kollegor i arbetet. Utöver detta följs arbetet med förskolornas planer mot diskriminering och kränkande behandling upp som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns en hög nivå av efterlevnad bland stadens förskolor när det kommer till upprättande av planer. Genom stickprovskontroller har ett urval av planer granskats för att se i vilken utsträckning de motsvarar skollagens krav. Uppföljningen visade att 64 procent av de undersökta förskolorna (16 av 26 förskolor) uppfyller kraven i skollag och diskrimineringslag när det gäller innehållet i planerna. Resultatet pekar på en viss förbättring jämfört med år 2017.

Slutligen genomförde förskoleförvaltningen, i ett samarbete med Stockholms universitet, en utvärdering och revidering av stödmaterialiet *Förebyggande arbete och åtgärdande insatser gällande misstanke om sexuella trakasserier mot barn av medarbetare i verksamheten*. Under 2018 har ett arbete genomförts för att konkretisera de åtgärdsförslag som presenterades i utvärderingen, vilket ska bidra till att ytterligare stärka organisationen vid händelse av misstanke om sexuella trakasserier.

Målområde 5 – En jämlik stad

Förskolenämndens mål har tagit sin utgångspunkt i skollagens krav om stöd och särskilt stöd som klargör att *barn ska vistas i en förskoleverksamhet som anpassas efter enskilda barns behov och uppväger skillnader i barnens olika förutsättningar*.

Förvaltningen å sin sida har åtagit sig att arbeta för att säkerställa en förskoleverksamhet som kan tillgodose varje barns specifika behov av stöd. I inledningen av mandatperioden introducerades *Alla barns rätt till stöd* som prioriterat utvecklingsområde inom den kommunala förskoleverksamheten. Syftet är att motverka kvalitetskillnader i stödet till barn i behov av särskilt stöd. Utveckling av stödmaterial och gemensamma riktlinjer har varit viktiga delar i detta arbete. Förskoleförvaltningens stödmaterial inom området *Alla barns rätt till stöd* utvärderades under 2018. Utvärderingen visade att stödmaterialiet har implementerats i varierande utsträckning. Vidare har

⁴ Antalet registrerade ärenden år 2018 redovisas till nämnden först under våren 2019.

förskoleverksamhetens sätt att organisera språkutvecklande insatser för barn med grav språkstörning utretts under 2018.

En lägesbedömning har genomförts och utifrån den dras slutsatsen att förskolorna det senaste året i större omfattning än tidigare har arbetat med miljöanpassningar. Det kan vara i de fysiska miljöerna, men även i förskolornas sociala och pedagogiska miljöer. Många förskolor har också arbetat aktivt med organisering av barngrupperna för att bättre kunna möta barnens stödbehov.

En viktig del av utvecklingsarbetet har genomförts i samverkan med externa aktörer. Ett stödmaterial för samverkan med förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet togs fram under 2017 och har under 2018 implementerats. Stödmaterialiet är ett viktigt steg för att stärka barn och elever på deras väg genom utbildningssystemet. Detta inte minst för de barn som är i behov av särskilda stödinsatser för att kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Samverkansavtal med Region Skåne har också följts upp under året och löper vidare. En ny överenskommelse tecknades med Region Skåne avseende logopedinsatser på vissa av kommunens förskolor.

Målområde 6 – En trygg stad

Inom målområdet formulerade förskolenämnden två mål som båda har bäring på arbetet för ett mer jämlikt Malmö. Det första målet handlade om att *nämnden genom samverkan med övriga nämnder, myndigheter, näringsliv och idéburen sektor aktivt ska medverka till att skapa trygghet i Malmö*. Förvaltningen ska bidra med erfarenheter och kompetens i det kontinuerliga förebyggande arbetet och i gemensamma insatser för en trygg stad tillsammans med andra förvaltningar, myndigheter, näringsliv och idéburen sektor. Aktiviteterna under 2018 har fokuserat på arbetet med en gemensam och likvärdig organisering av arbetet med trygghetsfrågor i de fem geografiska områdena i staden (Norr, Söder, Öster, Väster, Innerstaden). Bland annat infördes regelbundna samverkansmöten under året som en del av arbetet med att skapa likvärdighet i organisationen. Dessa veckovisa möten (benämnda exempelvis *Fredagsmöte* och *Örat mot marken*) leds av socialtjänsten i stadens fem områden. Vidare deltar representanter för fritidsverksamhet, vård och omsorg, funktionsstöd, räddningstjänst, polis, grundskola och förskola. Här diskuteras trygghetsläget i respektive område och information delas om aktuella händelser för att skapa en gemensam lägesbild. Vid behov samarbetar aktörerna för att stärka tryggheten och säkerheten i Malmö. Åtgärder som behöver vidtas sker oftast omgående och gruppernas representanter ansvarar för att sprida relevant information i sina respektive organisationer. Förvaltningen har dessutom deltagit i olika nätverk och samarbeten för att skapa en trygg och säker stad. SSPF (Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) utgör ett etablerat samarbete för trygghetsarbetet. Detta gäller även Malmö stads arbete med CTC (Communities That Care) som varit under uppbyggnad 2018. Ett annat exempel är deltagandet i nätverk mot våldsbejakande extremism. Under året har arbetet med samverkan kring barn och unga fortsatt inom ramen för SBUM (Samverkan Barn & Unga Malmö). Förutom förskoleförvaltningen ingår här grundskoleförvaltningen, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, fritidsförvaltningen samt Polisen.

Det andra målet handlade om att *barnen ska erbjudas förskola vars miljö är tillgänglig, trygg och säker samt stöder deras utveckling och lärande*. Åtagandena handlade om att synliggöra risker och sårbarheter genom att ta fram risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), liksom att utveckla arbetet för att skapa förutsättningar för förskolornas regelbundna arbete med trygg och säker förskolemiljö. RSA har genomförts i syfte att öka kunskapen och medvetenheten inom organisationen och har genomförts i samarbete mellan stadskontoret, representanter från förskolorna och förvaltningens stabsavdelningar. Förvaltningen har även skapat en ny organisation kring arbetet med *Trygg och säker förskola*. En del av denna förändring har inneburit att samordningsansvaret förts över till förvaltningens beredskapssamordnare. Därmed har samordningsansvaret knutits till förvaltningens krisberedskap och det övergripande säkerhets- och beredskapsarbetet, vilket bedöms skapa bättre förutsättningar för ett sammanhållet stöd för förskolorna och i det verksamhetsnära trygghets- och säkerhetsarbetet. För att kvalitetssäkra arbetet och skapa förutsättningar för likvärdig hantering inom organisationen har ett stödmaterial, *Trygg och säker förskola*, tagits fram. Av detta framgår ett krav på att förskolorna årligen ska genomföra barnskyddsronder. Under 2018 granskades barnskyddsronderna inom ramen för förskolenämndens internkontrollplan. Uppföljningen visade att vid årets slut hade samtliga kommunala förskolor genomfört barnskyddsrund. Vidare har det genomförts en rad aktiviteter för att förbättra förskolelokalernas tekniska säkerhet. Bland annat har brandskydd och brandlarm setts över på utvalda förskolor och ett arbete för att ta fram funktionsbeskrivningar för inbrottslarm och passagesystem för nybyggnationer har initierats.

Förtroendenämnden

Förtroendenämnden har inga nämndsmål. Någon sammanställning har därför inte genomförts.

Grundskolenämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5 samt 6.

Under året har förvaltningen inlett ett utvecklingsprojekt, *Varje barns bästa skola: fördjupa och förbättra styr- och ledningssystemet*. Det har utgjort förvaltningens åtagande under samtliga målområden och det är inom ramen för detta projekt som mycket av de konkreta insatserna görs. Det har därför varit svårt att ur årsanalysen utläsa vad som skett på aktivitetsnivå inom respektive målområdena.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Inom detta övergripande målområde formulerade grundskolenämnden målet om att *alla elever ska vara nöjda med sin skola*. Åtagandet handlade om *Varje barns bästa skola: fördjupa och förbättra styr- och ledningssystemet*. Avsärskilt intresse för stadens övergripande uppdrag att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för alla är den Malmöpanel som genomfördes

under våren 2018. Panelen behandlade Malmöbornas bild av skolorna i staden. I undersökningen tillfrågades även vårdnadshavare med barn i Malmö kommunala skolor hur stort förtroende de har för den skola där deras barn går. Av de tillfrågade i denna grupp uppgav 67 procent att de hade stort förtroende för den specifika skolan. Att förtroendet för skolan där ens barn går är större än det generella förtroendet för kommunens skolor är ett mönster som känns igen från tidigare mätningar.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Inom målområdet formulerade nämnden målet att *alla elever som avslutar grundskolan ska vara behöriga för gymnasiestudier och vara väl förberedda för den framtida arbetsmarknaden*. Ett av åtagandena handlade om att förbättra övergångarna mellan olika skolor och årskurser. Konkreta insatser som genomfördes under året var bland annat att övergångsrutiner mellan förskola och grundskola uppdaterades och beslutades. Det har under året inletts arbete för att ta fram liknande rutiner även för andra övergångar, men dessa har kommit olika långt i handläggningen.

Målområde 4 - En öppen stad

Att *grundläggande demokratiska värderingar ska genomsyra alla elevers utbildning* var ett av nämndsmålen kopplat till målområde 4. Förvaltningen genomför årligen elevenkäter och i dessa fångas bland annat elevernas upplevelse av grundläggande värden och bemötande. Några skolor har under året även provat att genomföra elevhearings som ett sätt att komplettera enkäten med mer kvalitativa inslag. Under året har det projekt som utvecklades under 2017-2018, och som omfattade en stor utbildningsinsats i normkritik för skolledare, medarbetare och särskilda processtödjare, implementerats. Syftet med processtödjarna är att de ska fungera som ett stöd för skolledningen och verksamheten i det främjande och förebyggande antidiskrimineringsarbetet.

Ett andra mål inom målområde 4 handlade om att *alla elever ska känna sig delaktiga i och ha inflytande över sin utbildning*. Det genomfördes flera konkreta insatser för att förbättra elevernas delaktighet och inflytande. PI (Pedagogisk Inspiration) arbetar bland annat med fortbildning inom bedömning för lärande för att förstärka ett formativt förhållningssätt i undervisningen på skolorna, ett arbete som på sikt förväntas påverka elevers upplevelse av inflytande och delaktighet. Det infördes även en ny lärplattform som rätt utnyttjad kan stötta detta arbetssätt och göra eleverna till ägare av sin utbildning i större utsträckning. PI erbjuder även stöd till skolpersonal i frågor som rör skolornas värdegrunds- och likabehandlingsarbete utifrån ett organisationsförbättringsperspektiv, där målgruppen genom olika medel tränas att utgå från barnets perspektiv i förbättringsprocesser. Ett antal medarbetare från förvaltningen har under hösten deltagit i stadskontorets nybildade nätverk om barnets rättigheter och erhåller därigenom utbildningsinsatser inom området. Arbetet förväntas fördjupas allt eftersom inför att barnkonventionen inkorporeras i svensk lag 2020.

Av särskild relevans för området antidiskriminering är uppdraget som gavs i budget 2018. Uppdraget handlade om att *grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla stadens elevhälsoarbete och i det sammanhanget bbtq-certifiera densamma*. Nämnden har under 2018 genomfört olika

insatser i syfte att utveckla stadens elevhälsoarbete. En del i detta är den utbildning som all elevhälsopersonal genomgick och som ger ökad kunskap om hbtq, normer samt konsekvenser av normer för hälsa och livsvillkor för hbtq-personer. Målsättningen har varit att verksamheten, utifrån de nya kunskaperna, därefter ska påbörja ett förändringsarbete för en öppen och inkluderande arbetsmiljö samt ett välkomnande bemötande utifrån ett hbtq-perspektiv. Utbildningen arrangerades av RFSL (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter) i samarbete med Centrala elevhälsan.

Det har även genomförts andra insatser som haft bäring på budgetuppdraget. Det gäller till exempel framtagandet av beskrivningar som syftar till att tydliggöra uppdragen för de olika professionerna inom elevhälsan liksom att ta fram rutiner för elevers övergångar mellan skolor. En upphandling som ska säkra ett nytt dokumentationssystem för elevhälsans samtliga professioner samt elevhälsoteamens arbete påbörjades under året. Tanken är att detta kommer att ge förbättrade möjligheter att följa elevernas skolgång och stödinsatser och därigenom kan stöd ges tidigare. Under året togs även ett metodstöd fram för en likvärdig elevhälsa och hög patientsäkerhet, digitalisering av journalsystem och receptförskrivning, förbättrade rutiner för uppdragssamtal samt möjlighet till öppen konsultation med psykolog för elever och/eller personal med psykolog för elever och/eller personal.

Målområde 5 - En jämlik stad

Med arbetet för ett jämlikt Malmö har nämnden lagt fokus på att *alla elever ska få det stöd de behöver för att klara utbildningens mål*. Ur årsanalysen går det att utläsa att rutiner för samverkan kring övergångar med övriga skolförvaltningar i Malmö samt fristående huvudmän har tagits fram och är under implementering. Att detta fungerar är viktigt för att skolan ska kunna tillgodose enskilda elevers stödbehov och att dessa ska följa eleven genom utbildningsväsendet.

Målområde 6 - En trygg stad

Här synliggörs jämlikhetsperspektivet genom nämndsålet att *alla elever ska känna trygghet i skolan*. Inom åtagandet *Varje elevs bästa skola: fördjupa och förbättra styr- och ledningssystemet* kommer ett fortsatt helhetsgrepp tas kring att fördjupa och förbättra förvaltningens styr- och ledningssystem och projektet förväntas spela en avgörande roll för verksamheternas fortsatta arbete. Genom att skapa en samsyn hos personalen på skolorna, ett mer aktivt ledarskap och att stötta en kapacitet för skolorna att själva identifiera och åtgärda problemområden ligger projektet i linje med de framgångsfaktorer som finns för skolors arbete med elevers trygghet i skolan. Vad gäller trygghet betyder detta framför allt förebyggande arbete och att snabbt reagera på kränkningar eller elever som upplever sig vara otrygga.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 2, 4, 5 samt 6.

Målområde 2 - En stad för näringsliv och arbete

Att som vuxen genomgå en utbildning för att stärka sin position på arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna till självförsörjning är av stor betydelse för samhällets möjligheter att utjämna skillnader mellan olika grupper och därigenom bidra till ökad jämlikhet. Av vikt är därmed stadens förmåga att erbjuda denna heterogena grupp likvärdiga förutsättningar att skaffa sig en utbildning. Nämndens mål inom målområdet fokuserade följaktligen på att *Malmöbor i vuxenutbildning ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden*. Förvaltningen har arbetat mot måluppfyllelse genom ett flertal åtaganden. Det har handlat om att stärka studie- och yrkesvägledningens roll liksom att utveckla samarbetet med det lokala näringslivet. Till detta finns ett åtagande formulerat som är gemensamt för samtliga nämndsmål och som handlar om att utveckla styr- och ledningssystemet i syfte att maximera lärandet och öka likvärdigheten. På aktivitetsnivå har förvaltningen arbetat med att erbjuda samtliga elever som deltar i yrkes-Vux kartläggning och validering av befintliga kunskaper. Under året har det även startats upp fler utbildningar som kombinerar yrkesutbildning med SFI/svenska som andraspråk. Ett arbete för att förstärka studie- och yrkesvägledningen har fortsatt, inte minst på de enheter som bedriver SFI eller annan grundläggande utbildning. En *SFI-handlingsplan* togs fram redan 2017 med ambitionen att fler SFI-elever kartläggs med avseende på förkunskaper och tidigare erfarenheter. Med bättre kartläggning ska mer individanpassade utbildningsinsatser kunna tas fram, och därigenom korta vägen ut på den reguljära arbetsmarknaden. Under 2018 reviderades handlingsplanen. Förvaltningen har också fortsatt att utveckla studiealternativ där arbetsförberedande insatser och studier i olika former kombineras med praktik och anställning. Förvaltningen har även ingått i ett samarbete med Arbetsförmedlingen och stadskontorets näringslivsavdelning för att identifiera branscher och ta fram så kallade yrkespaket som kan erbjudas Malmöbor.

Inom målområdet formulerade nämnden även målet att *samtliga elever inom vuxenutbildningen ska nå målen för vald utbildning/kurs*. Åtagandena handlade om att förbättra strukturen för övergångar mellan och inom olika skolformer samt att stärka studie- och yrkesvägledningens roll. Under årets togs därför nya rutiner fram i samverkan med grundskoleförvaltningen som syftar till att underlätta övergången mellan skolor. Ett pilotprojekt med åtta grundskolor och samtliga kommunala gymnasieskolor har genomförts och rutinen kommer att implementeras i full skala under 2019. Konkreta insatser har gjorts för att målgrupperna ska kunna göra informerade och bättre underbyggda val, vilket förväntas bidra till ökade möjligheter att lyckas med den valda utbildningen. Satsningen på studie- och yrkesvägledning är viktig i detta sammanhang och tillgången till vägledning har därför stärkts ute på skolorna. Under året har det även tagits fram rutiner för att samtliga elever inom vuxenutbildningen ska kunna träffa en studie- och yrkesvägledare under utbildningens gång.

Parallellt med detta har olika pedagogiska stödfunktioner såsom skolbibliotekarier och specialpedagoger förstärkts. Ny rutin har tagits fram som allokering resurser dit behoven är som störst. Andra satsningar har genomförts i syfte att skapa ökad flexibilitet i vuxenutbildningen både vad gäller studiernas takt och form. Förvaltningen har även tagit fram utbildningar som ska förbereda eleverna för studierna på yrkes-Vux. Förvaltningens

digitaliseringsarbete har utvecklats för att även möjliggöra och stödja individanpassningar av undervisning och studietakt.

Målområde 4 - En öppen stad

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bidrog till stadens antidiskrimineringsarbete genom målet att *samtliga elever ska erbjudas en öppen, jämställd och inkluderande lärmiljö där mångfalden och flerspråkigheten är en tillgång*. Från förvaltningens sida handlade åtagandet om att utveckla styr- och ledningssystemet i syfte att maximera lärandet och öka likvärdigheten. Arbetet har skett inom ramen för skolornas satsningar på systematiskt likabehandlings- och värdegrundsarbete. En del av detta arbete handlar om att skolorna är skyldiga att dokumentera arbetet med att motverka diskriminering och en majoritet av skolorna upprättar därför likabehandlingsplaner och tillsätter likabehandlingsgrupper med representation av både elever och personal. Grupperna är tänkta att bistå kollegor och skolläda, men de kan även utgöra stöd till mentorer i klasser som har problem med kränkningar av olika slag.

Av särskild relevans för området antidiskriminering är uppdraget som gavs i budget 2018. Uppdraget handlade om att *grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla stadens elevhälsoarbete och i det sammanhanget hbtq-certifiera densamma*. Nämnden har under 2018 genomfört olika insatser i syfte att utveckla stadens elevhälsoarbete. En del i detta är den utbildning som all elevhälsopersonal genomgick och som ger ökad kunskap om hbtq, normer samt konsekvenser av normer för hälsa och livsvillkor för hbtq-personer. Målsättningen har varit att verksamheten, utifrån de nya kunskaperna, därefter ska påbörja ett förändringsarbete för en öppen och inkluderande arbetsmiljö, samt ett välkomnande bemötande, utifrån ett hbtq-perspektiv. Utbildningen arrangerades av RFSL (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter) i samarbete med Centrala elevhälsan.

Det har även genomförts andra insatser som haft bäring på uppdraget i budgeten. Det gäller till exempel framtagandet av uppdragsbeskrivningar som syftar till att tydliggöra uppdragen för de olika professionernas inom elevhälsan liksom att ta fram rutiner för elevers övergångar mellan skolor. En upphandling är påbörjad som ska säkra ett nytt dokumentationssystem för elevhälsans samtliga professioner samt elevhälsoteamens arbete, vilket kommer att ge förbättrade möjligheter att följa elevernas skolgång och stödinsatser och därigenom kan stöd ges tidigare. Under året togs även ett metodstöd fram om för en likvärdig elevhälsa och hög patientsäkerhet, digitalisering av journalsystem och receptförskrivning, förbättrade rutiner för uppdragsamtal samt möjlighet till öppen konsultation med psykolog för elever och/eller personal med psykolog för elever och/eller personal.

Målområde 5 – En jämlik stad

Nämnden formulerade målet att *samtliga elever inom nämndens verksamheter ska ha reella möjligheter till inflytande över den egna insatsen samt på klass- och/eller gruppnivå*. Åtagandet handlade om att utveckla styr- och ledningssystemet i syfte att maximera lärandet och öka likvärdigheten. De konkreta insatserna handlade till exempel om att skolläda erbjudits stöd för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. I detta arbete ska både lärare och elever ges möjlighet till

delaktighet när det gäller såväl analys som framtagande av åtgärdsförslag. Enligt resultaten i den genomförda elevenkäten upplever elever på gymnasieskolorna en låg nivå (52 procent) av inflytande över sin undervisningssituation. Resultatet är en försämring med nio procentenheter jämfört med 2017 och ligger 14 procent under rikssnittet. För gymnasiesärskolan är resultatet bättre (70 procent) men har även det försämrats sedan 2017.

Målområde 6 – En trygg stad

Målet handlade om att *samtliga elever inom nämndens verksamheter ska kunna känna sig trygga och säkra inom verksamheten*. Åtagandet lade fokus på att utveckla styr- och ledningssystemet i syfte att maximera lärandet och öka likvärdigheten. Under 2018 har arbetet med att stärka och utveckla trygghet och säkerhet inom förvaltningens verksamheter fortsatt. Skolpersonal har genomgått utbildning för att kunna hantera en så kallad PDV-situation (Pågående Dödligt Våld). Under året har även en app för kriskommunikation testats på tre skolor. Syftet är att öka den upplevda tryggheten samt effektivisera kriskommunikationen mellan verksamheterna och förvaltningen. Resultaten från elevenkäten visade att andelen gymnasieelever och gymnasiesärskoleelever som uppger att de är trygga i sin skola har minskat något mellan 2017 och 2018. Minskningen är störst bland flickor. Resultatet för gymnasieskolan i Malmö ligger marginellt under det nationella snittet. Elever på de nationella programmen anger i högre utsträckning än elever på introduktionsprogrammen att de känner sig trygga i skolan. Andelen elever inom vuxenutbildningen som uppger att de känner sig trygga på sin enhet är mycket högt och ligger på ungefär samma nivå som året innan.

Hälsa-, vård och omsorgsnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 4, 5, 6, 7 samt 8.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Inom detta målområde har nämnden formulerat målet att *skapa goda förutsättningar för hälsa för nämndens målgrupp genom ändamålsenliga samverkansformer, kunskapsallianser och innovativa arbetsätt*. Förvaltningen har mött upp med flera åtaganden kopplade till nämndsmålet. Ett åtagande var att, utifrån en kartläggning av verksamheten vid mötesplatserna, och utifrån behov ta fram tillämpliga åtgärder för att motverka ofrivillig ensamhet och isolering bland nämndens målgrupp. Den genomförda kartläggningen påvisade förekomsten av ett utbud som stimulerar social samvaro, utevistelse, fysisk aktivitet, skapande verksamhet och kulturupplevelser. En konkret insats under året har varit att ta fram en för samtliga mötesplatser gemensam programtidning. Tidningen, *Vi tillsammans*, utkom under 2018 med tre nummer. Tidningen informerar om aktiviteter vid stadens samtliga mötesplatser och förväntas bidra till en ökad rörlighet mellan mötesplatser i olika delar av staden. Insatserna har även handlat om att trygghetsträffar har arrangerats. Totalt tio trygghetsträffar genomfördes på olika mötesplatser. Fokus har legat på äldres trygghet och räddningstjänsten, polis och medarbetare från förvaltningen har gett råd om hur man som äldre förebygger bränder, brott och fallolyckor.

En annan viktig del i arbetet med att nå fler äldre är att erbjuda gemenskap och aktiviteter i fler områden av Malmö. Tidigare har södra delen av Malmö saknat en mötesplats men i januari kommer 2019 kommer en ny mötesplats, Lyckan, att öppna på Nydalatorget. Förvaltningen har även satsat på uppsökande verksamhet för att fånga upp äldre som är ofrivilligt ensamma. Genom ett koncept med hälsofrämjande samtal har lite mer än 400 äldre över 80 år tackat ja till erbjudandet. Av dessa uppgav 78 procent att de inte besvärades av ensamhet, arton procent besvärades då och då och knappt tre procent besvärades ofta av ensamhet. Under året har förvaltningen även utrett formerna för gemensamma lunchtillfällen på stadens mötesplatser, vilket är en aktivitet som både kan minska ofrivillig ensamhet bland äldre och främja en god hälsa. En preliminär projekt- och genomförandeplan har tagits fram och en aktivitetsledare med fokus på gemensamma måltider har rekryterats.

Målområde 4 - En öppen stad

Nämnden har antagit målet att *verksamheterna ska främja lika rättigheter och möjligheter, vara jämställda, jämlika och inkluderande. Resurserna ska fördelas likvärdigt utifrån individuella behov och alla som berörs av förvaltningens insatser ska ges diskrimineringsfritt stöd.* Åtagandet har lagt fokus på att respektive avdelning inom förvaltningen åtar sig att genomföra de aktiviteter som anges i *Handlingsplanen för det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter* (hädanefter omnämnt som MR-planen). Under året har insatserna främst utgått från denna handlingsplan. Fokus har legat på diverse kunskapshöjande insatser, till exempel inom området hbtq-personers rättigheter. Flera av förvaltningens mötesplatser är i en process för att bli hbtq-certifierade och som ett led i detta har medarbetare genomgått utbildning och en handlingsplan är framtagen som ska godkännas av RFSL (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter).

Andra kunskapshöjande insatser har i likhet med föregående år haft fokus på sexuell hälsa. *Silviasystrarna* har ordnat studiecirkel och syftet har varit att öka förståelsen, skapa samsyn och ett professionellt tillvägagångssätt kring sexuell hälsa. Förvaltningen har även arbetat med kunskapshöjande insatser kopplat till våld i nära relationer liksom att rutiner kring hanteringen av detta har spridits och implementerats.

För att säkerställa att Malmöbor förstår och känner till sina rättigheter har förvaltningen under året även arbetat med interkulturell kommunikation. En kartläggning genomfördes som identifierade behov av att översätta informationsmaterial till andra språk än svenska samt behov av texter på lätt svenska.

Målområde 5 - En jämlik stad

Nämnden har formulerat målet att *i verksamheterna ska brukare, patienter och anhöriga känna sig trygga med och ha inflytande över hur stöd och hjälp utformas, bemötas på ett inkluderande och respektfullt sätt samt få stöd i att bryta ofrivillig ensamhet och isolering.* Åtagandet har kretsats kring att arbeta med ett gott kontaktmannaskap, personcentrerad vård och fungerande teamarbete. En aktivitet under året har varit att inom förvaltningen skapa samsyn kring kontaktmannaskapets egentliga innebörd så att det kan utgöra stöd och trygghet för den enskilde. I syfte att utveckla kontaktmannaskapet har tid schemalagts för kontaktmannen och

brukaren. Förvaltningen hoppas att detta i sin tur ger bättre förutsättningar att utveckla de individuellt anpassade arbetssätten eftersom det är anpassningen som skapar mervärde för den enskilde individen. Insatser för att bättre matcha kontaktpersoner med brukare inleddes under året liksom att man identifierade framgångsfaktorer för ett gott kontaktmannaskap. Syftet har varit att tydliggöra för presumtiva kontaktpersoner vad uppdraget egentligen innebär.

Under 2018 har förvaltningen även påbörjat två större projekt som är av betydelse för målgruppernas upplevelse av trygghet. Projektet *Malmömodellen för kontinuitet* handlar om att kontaktmannen tillsammans med brukaren gör en gemensam planering av insatserna som ska utföras. Att det görs tillsammans bidrar till ökad brukardelaktighet. Projektet *Utökad hemtjänst* syftar till att förbättra för brukare och deras anhöriga vid hemgång från slutenvård eller korttidsenhet. Genom hög personkontinuitet, utökad tid och samordnade teaminsatser ökar tryggheten för såväl brukaren som de anhöriga vid hemgång. Kontaktmannaskapet används för alla hemtjänsttagare, och för att stödja arbetet har nämnden fattat beslut att tillsätta koordinatörer på avdelningsnivå för detta arbete.

Ett annat åtagande kopplat till ovanstående nämndsmål handlar om att arbeta för delaktighet och inflytande i biståndsbedömningen samt för att tillvarata den enskildes egna resurser i utredningsarbetet. För den enskilde individen är det av vikt att den information som ges är möjlig att ta till sig, utan detta är det svårt att vara delaktig och ha inflytande i processen att utreda biståndsbehoven. Under året har förvaltningen därför fortsatt arbetet med kompetensutveckling i motiverande samtal. Detta är en samtalsmetod som uppmärksammar och tydliggör brukarens behov och ger handläggaren kunskap för att kunna erbjuda bästa möjliga information. Genom att arbeta med kollegiegranskning har kunskap utvecklats om hur man bättre kan ta tillvarata den enskildes egna resurser i utredningsarbetet.

Målområde 6 - En trygg stad

Målet för nämnden har varit *att genom samverkan med övriga nämnder, myndigheter och civilsambälle arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt bidra till att skapa trygghet i hemmet*. Utifrån detta har förvaltningen åtagit sig att arbeta med ett rehabiliterande förhållningssätt med fokus på fallprevention, teamsamverkan och att främja fysisk, psykisk och social hälsa. Under året har insatserna kretsat kring att utveckla och implementera det rehabiliterande förhållningssättet i verksamheterna såväl på särskilda som i ordinärt boende. Det har tagits fram handledning för medarbetare inom hemtjänst som utför det dagliga omvårdnadsarbetet hos brukare, vilket bland annat lett till tryggare och mer självständiga brukare. Olika insatser kopplade till fallprevention har genomförts, till exempel har särskilda boenden erbjudit balansträning, gymnastik, dans och sizzumba. Tillsammans med primärvården har ett arbete påbörjats för att minska antalet olämpligt förskrivna läkemedel. En minskning av dessa kan förhoppningsvis bidra till att färre äldre råkar ut för fallolyckor orsakade av läkemedelsbiverkningar.

En annan insats, även beskriven under målområde 5, handlar om den uppsökande verksamheten med hälsofrämjande samtal via hembesök. Alla personer som under året fyllt 80 år och inte har några beviljade

hemtjänstinsatser eller trygghetslarm, har erbjudits ett hälsofrämjande samtal på plats i hemmet. Syftet med hälsosamtalen är att kunna fånga upp olika behov och ge information eller hänvisa till andra aktörer eller vårdgivare. Under 2018 tackade 34 procent av de tillfrågade ja till hälsosamtal. Genomförda samtal följs upp via telefon efter tre månader.

Målområde 7 - En aktiv och kreativ stad

Inom målområdet formulerade nämnden målet att *i samverkan med interna och externa aktörer bidra till att ge Malmöbor inom nämndens målgrupper möjligheter att ta del av rekreation och kultur*. Flera åtaganden formulerades i relation till detta mål. Ett åtagande handlade om att utveckla samverkan mellan verksamheter (internt och externt) samt förbättra tillgängligheten till bland annat mötesplatserna. Exempel på konkreta insatser är genomförandet av arrangemanget *Åldredagen* som ägde rum på mötesplats Tuppen och var en kombination av mäsas, föredrag och aktiviteter. Detta genomfördes av flera verksamheter i intern samverkan, bland annat mellan larmcentralen, biståndshandläggare och hemtjänsten men även i extern samverkan med MKB, Boplats Syd och räddningstjänsten. Förvaltningen har även fortsatt samarbetet med Dammfri musik- och underhållningsförening som arrangerar musikunderhållning, bokcirkel och stavgång på mötesplats Dammfrigården. På flera mötesplatser har det genomförts aktiviteter på ideell basis såsom gymna, målarcirkel, bokcirkel, språkcafé, sömnadscirkel och stickcafé.

Ett annat åtagande har handlat om att mellan verksamheter sprida erfarenheter och goda exempel från projektet *Socialt innehåll och aktiviteter på särskilt boende* i syfte att öka tillgången till kultur och aktiviteter för boende. Under året har förvaltningen, i samarbete med kulturförvaltningen, påbörjat projektet *Kultur för äldre*. Projektet syftar till att kartlägga vad kulturförvaltningen kan erbjuda målgruppen äldre och få en bild av behov och möjligheter som finns i förvaltningen.

Målområde 8 - En ekologiskt hållbar stad

Nämnden har antagit målet att *säkra att personer boende i särskilda boenden har tillgång till en attraktiv och tillgänglig utemiljö*. I relation till detta har förvaltningen åtagit sig att utveckla och anlägga utemiljön på ett antal särskilda boenden i samverkan med Stadsfastigheter inom ramen för satsningen *Gröna boenden*. I samverkan ingår att personal på boendena är med i planeringen av utemiljön. Förvaltningen har under året arbetat strategiskt med frågor som specifikt rör äldres boende och särskilda boenden vilket även inkluderat utemiljöerna vid dessa boenden. En *Strategisk plan för särskilda boende- och korttidsplatser* antogs under året och i denna fastställs det fortsatta arbete som krävs för bedöma framtida behov av särskilda boendeplatser samt hur dessa bör utformas där utemiljön är en faktor bland många att ta hänsyn till. Under året har även en statusbedömning av de befintliga särskilda boendena genomförts. Andra konkreta insatser har handlat om att förbättra utemiljön genom att smycka med blommor och gröna växter eller att odla grönsaker i trädgården för att sedan använda i matlagningen. Förvaltningen har under hösten 2018 arbetat tillsammans med Stadsfastigheter inom ramen för satsningen *Gröna boenden* och förbättrat utemiljön på boendet Vittlingen. Brukare, anhöriga och personal har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter, tankar och önskemål kring utformningen av utemiljön. Det främsta målet har varit att tillgängliggöra

utemiljön, men också att göra den mer attraktiv att vara i. Det har lagts särskilda plattor som gör det enklare för synnedsetta att orientera sig i trädgården, en delvis takbeklädd pergola är byggd och blommor och fjärilsbuskar är satta.

Kommunstyrelsen

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6, samt 7.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Ett nämndsmål med relevans för arbetet med lika rättigheter och möjligheter är att FN:s globala hållbarhetsmål ska bli till lokala mål. De globala utvecklingsmålen ska i sin helhet bidra till att minska ojämlikhet inom och mellan stater. Stadskontorets åtagande var att leda, samordna, stödja och kommunicera Malmö stads arbete med att integrera FN:s globala mål för hållbar utveckling. Under året antog kommunstyrelsen *Strategi 2018 för Malmö stads långsiktiga arbete med Agenda 2030*.⁵ Under 2018 har även en ny målstruktur förberetts för att integrera de globala målen i stadens ordinarie styr- och ledningssystem. Arbetet med en nulägesanalys av Agenda 2030 i Malmö stad inleddes genom att en översiktlig nulägesbeskrivning gjordes. Analysen var tänkt att ligga till grund för prioriteringar av kommunfullmäktiges kommande budgetmål. Arbetet med att utveckla analysen involverade alla förvaltningar och helägda bolag i staden och analysen genomfördes även i dialog med nationella aktörer. Malmö stad involverades även i en arbetsgrupp inom RKA (Rådet för fämjande av kommunala analyser) som av regeringen fått i uppdrag att utveckla nationella indikatorer för uppföljning av arbetet med Agenda 2030. Förslag på indikatorer planeras vara klara i mars 2019 och de ska därefter integreras i arbetet med ny målstruktur och nulägesanalys.

Ett annat mål av relevans för stadens samlade arbete med lika rättigheter och möjligheter handlade om att *kommunens service och verksamheter, ska genom digitalisering, blir mer tillgänglig för Malmöborna*. Stadskontorets åtaganden omfattade såväl att leda och samordna Malmö stads arbete med digitalisering, utveckla redovisning och presentation av statistik samt verksamhets- och styrinformation samt kartläggning av antalet digitala tjänster. Utifrån det program som antogs av kommunfullmäktige 2017, *Det digitala Malmö*, så har stadskontoret under året förstärkt kompetensen inom området med bland annat nyrekryteringar liksom att det skapats en organisation för det fortsatta arbetet på stadskontoret. Ett av de övergripande målen inom *Det digitala Malmö* är ökad inkludering. Den effekt som ska uppnås är ett ökat digitalt innanförskap som bland annat betyder att alla som bor och verkar i Malmö har

⁵ Strategin prioriterar fem förvaltningsgemensamma utvecklingsprocesser:

- In i ordinarie styr- och ledningssystem
- Hållbar utveckling genom verksamhetsutveckling
- Planerad kommunikation och delaktighet för lärande och förankring
- Ökad kunskap innebär medvetna beslut
- Innovativa partnerskap gör skillnad

förmågan att använda digitala tjänster och vet hur de ska navigera i ett digitalt samhälle.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Kommunstyrelsen har även under detta målområde ett mål som kan bidra till ett mer hållbart Malmö, nämligen målet att *öka andelen förvärvsarbetande Malmöbor*. Stadskontoret har utifrån detta formulerat flera åtaganden. Ett åtagande handlade om att samverka med myndigheter och andra relevanta aktörer på lokal, regional och nationell nivå i syfte att öka andelen förvärvsarbetande Malmöbor. Stadskontoret har representation i ett flertal olika styrgrupper som är verksamma inom det arbetsmarknadspolitiska området.

Ett annat åtagande handlade om att samordna och följa upp Malmö stads projektplattform *Etablera fler snabbara*. Inom ramen för denna plattform driver stadskontoret två samverkansprojekt *Dubbel Yrkesutbildning* respektive *Highway to Business - Samverkan för ökat entreprenörskap*. Inom ramen för *Dubbel Yrkesutbildning* utvecklas samverkan mellan offentlig sektor och näringsliv. Malmö stad, Region Skåne och Arbetsförmedlingen arbetar i nära samverkan med Handelskammaren, som i sin tur representerar 3 000 företag. Efter intervjuer hos arbetsgivare erhåller deltagarna en arbetsplatsplacering och utbildas sedan inom sex yrkeskategorier, till exempel hotell och städ samt fordonsteknik. *Highway to business – Samverkan för ökat entreprenörskap* har under det gångna året utvecklat en metod som möjliggör för nyanlända inskrivna i etableringen på Arbetsförmedlingen att starta företag. Hitintills har 200 personer, 61 kvinnor och 139 män, tagit del av programmet och tio företag har startats. I projektet ingår för närvarande ett fyrtiotal deltagare, som utvecklar sina affärsidéer.

Målområde 4 - En öppen stad

Kommunstyrelsen har under 2018 arbetat utifrån målet att *ett strategiskt arbete för jämställdhet, mot rasism, fördomar och olika former av diskriminering ska bedrivas utifrån stadskontoret enligt nämndens antagna mål*. Stadskontoret samordnar det kommunövergripande strategiska arbetet i enlighet med planerna inom områdena antidiskriminering, jämställdhet och barnrätt och utifrån ett uppdrag samarbete och en organisation inom staden. Ett åtagande handlade om att följa upp det arbete som bedrivs inom området i den egna förvaltningen och inom övriga förvaltningar i Malmö stad. Stadens samlade strategiska arbete för jämställdhet, mot rasism, fördomar och olika former av diskriminering följs löpande upp och sammanställs i en årsrapport (denna rapport). Under året har även besök i nämnder genomförts på önskemål från de enskilda nämnderna med syfte att stärka ledamöternas kunskap om stadens arbete inom områdena antidiskriminering och jämställdhetsintegrering. På samtliga förvaltningar finns samordnare med ansvar och mandat att planera och samordna arbetet inom den egna förvaltningen. Som en del av det samordnande och stödjande uppdraget sammankallar stadskontoret regelbundet ett kommunövergripande nätverk för samordnarna i syfte att främja lärande och utbyte mellan förvaltningar.

Stadskontoret har under 2018 även haft åtagandet att leda arbetet med att revidera planerna för jämställdhetsintegrering och mot diskriminering. Syftet

med revideringen är att aktualisera respektive plan i förhållande till behov som finns i Malmö och till eventuella ändringar i lagstiftning. Arbetet inleddes redan 2017 då stadskontoret tog fram förslag på reviderade planer. Förslagen på reviderade planer har varit på remiss till Malmö stads nämnder, stadens helägda bolag samt organisationer i civilsamhället. Under året bedömde stadskontoret att en förlängd tidsplan för revideringen behövdes. Denna bedömning hade stöd i de inkomna remissvaren. Kommunstyrelsen fattade därför under hösten beslut om att revideringen ska vara genomförd senast 2020.

Ett annat åtagande handlade om att verkställa beslutet om att inrätta ett råd för demokrati och trygghet. Kommunstyrelsen har ännu inte utsett ledamöter och ersättare för innevarande mandatperiod. Anledningen är att stadskontoret bedömde, efter granskning av tidigare reglemente, att alla organisationer som kan vara intresserade av att vara representerade i rådet, inte hade samma förutsättningar att anmäla intresse. Därför föreslogs en ändring i reglementet och kommunstyrelsen beslutade om revidering i maj 2018. Förberedelser för arbete i rådet har genomförts och en planering för rekrytering av ledamöter från organisationer och föreningar är framtagen.

Ytterligare ett åtagande har handlat om att målområdet ska beaktas i Malmö stads reviderade ärendeberedningsprocess, *Det goda beslutsunderlaget*, vars syfte är att öka kvaliteten i beredningen och bidra till lärande i organisationen. Ärendeprocessen utgör stöd och den under 2018 genomförda utökningen av funktionerna ärendegrupp och ärendekoordinator ger råd till handläggare, bland annat när det gäller vikten av att ärenden belyses utifrån relevanta aspekter. I stadens gemensamma ärendehandbok hänvisas till den information som finns om målområdet på stadens intranät. En mall för ärendeberedning som säkerställer att ärenden belyses ur relevanta aspekter utvecklas för närvarande på stadskontoret. Under 2018 granskades drygt 20 slumpvis utvalda underlag för beslut i kommunstyrelsen avseende om köns- och åldersperspektiv samt födelseland beaktats där det är relevant. Elva av de granskade dokumenten bedömdes vara relevanta ur ett eller flera av dessa perspektiv. I två av dokumenten hade perspektiven beaktats, i nio var resonemangen grunda eller helt frånvarande.

Målområde 5 - En jämlik stad

Inom målområdet formulerade kommunstyrelsen ett mål av relevans för arbetet med ett mer hållbart och jämlikt Malmö. Det handlade om att *motverka kostnadsökningen för hemlöshet* och stadskontoret åtog sig att, tillsammans med berörda nämnder, följa och analysera utvecklingen av kostnader förorsakade av hemlöshet i staden. Under året har kommunens kostnader, förutom de rena boendekostnaderna, som förorsakas av hemlösheten kartlagts. Ett möte med syfte att stämma av vad som framkommit i analysen har genomförts.

Målområde 6 – En trygg stad

Ett nämndsmål av vikt för arbetet mot diskriminering, hatbrott och för likvärdiga villkor att verka och leva i staden var att kommunstyrelsen under 2018 skulle *skapa en tryggare stad för Malmöborna*. Som ett led i detta åtog sig stadskontoret att leda och stödja Malmö stads förvaltningars och bolags arbete med att implementera ett nytt system för risk- och sårbarhetsanalyser. Den metod som används består av tre delar: Metoden, en trestegs-raket, inleds med

en kartläggning av risker och sårbarhet i förvaltningen, följt av en analys av önskade händelser. Slutligen tas ett beslutsunderlag fram för förbättringsåtgärder. Under 2018 genomförde stadens förvaltningar de två första delarna och den tredje och avslutande delen förväntas vara klar våren 2019.

Ytterligare ett åtagande handlade om att prioritera säkerhetsinsatser kopplade till valet 2018. Insatserna omfattande bland annat upprättandet av en säkerhetsorganisation, i samverkan med valnämnden, Polisen och säkerhetspolisen, liksom att säkerhetsutbildningar genomfördes för samtliga valarbetare.

Stadskontorets åtagande handlade även om att leda och följa upp arbetet med kommunstyrelsens trygghetsåtgärder. Arbetet följdes upp, i dialog med ansvariga förvaltningar, under året och kommer att redovisas i en sammanställning som förväntas vara klar 2019.

Målområde 7 – En Aktiv och kreativ stad

Målet med att *etablera ett bättre och stärkt samarbete med civilsamhället* åtföljdes av framtagandet av en överenskommelse mellan staden och den idéburna sektorn. Stadskontorets åtagande för 2018 handlade om att sprida, implementera och följa upp insatserna i *Överenskommelsen mellan Malmö stad och den idéburna sektorn* i stadens förvaltningar. Arbetet påbörjades i november 2018, parallellt med det kartlägningsarbete som inletts kring befintlig samverkan mellan kommun och idéburen sektor. Under våren 2018 förde stadskontoret även dialog med paraplyorganisationer för föreningslivet kring hur den fortsatta samverkan ska organiseras. Från november har dessa dialoger återupptagits och de kommer att fördjupas ytterligare under 2019.

Kulturnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6 samt 7.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Kulturnämnden formulerade målet *att etablera nya och fördjupa befintliga samarbeten, interna såväl som externa, i syfte att genom lärande och utveckling av ny kunskap berika Malmös kulturliv*. Inga åtaganden formulerades, men aktiviteterna som beskrivs är mångtaliga. En satsning har genomförts i samverkan med PI (Pedagogisk inspiration) som bland annat genomfört en utbildningsinsats kring läsfrämjande på fritids för drygt 80 personer från stadens olika fritidshem.

Ett sedan tidigare återkommande inslag är arbetet med *Safe Haven* som är en konferens och expertmöte som genomförs inom ramen för Sveriges ordförandeskap i Nordiska Ministerrådet. Under 2018 fortsatte även staden att delta i nätverket UCLG (United Cities and Local Governments) som har fokus på att stärka kulturens roll för arbetet med hållbar stadsutveckling. Under 2018 har Malmö använt nätverket även för att öka kunskapen i staden kring FN:s globala hållbarhetsmål. Andra konkreta insatser som genomfördes under året

hänger samman med etableringen av Rörelsernas museum. Efter en etableringsfas på några år är tanken att museet ska bli ett fullskaligt nationellt museum för demokrati och migration med placering i Malmö.

Ett andra mål av relevans för stadens samlade arbete inom området antidiskriminering är att nämndens *verksamhet ska präglas av delaktighet och dialog, där alla Malmöbor ges lika möjligheter till inflytande och medskapande i arbetet med att utveckla stadens kulturliv och bidra till ökad hållbarhet*. Dialog och medskapande processer med Malmöbor bidrar med viktig kunskap om behov och önskemål hos verksamheternas målgrupper. Möjlighet till delaktighet och inflytande för alla Malmöbor är centrala principer i ett öppet och demokratiskt samhälle. Konkreta dialoginsatser har under året skett inom många av verksamheterna. En viktig arena för dialog och delaktighet är Allaktivitetshuset som fångar upp synpunkter och engagemang som finns bland många Malmöbor och som inte kan eller har möjlighet att kanalisera detta genom föreningslivet.

Genom projektet *KRUT* har biblioteken arbetet för att nå unga, med särskilt fokus på tjejer med en svag socioekonomisk ställning eftersom forskning visat att dessa tjejer är underrepresenterade i aktiviteter som erbjuds i Malmö. *KRUT* har under året utvecklats tillsammans med föreningen TiF (Tjejer i förening). Under året genomgick 28 unga från hela Malmö en fyra veckor lång utbildning i bland annat normkritik och jämställdhet. Sedan genomförde dessa unga egna dialoger med andra unga i staden. Under hösten implementerades *KRUT* som en del av den ordinarie verksamheten och finns nu även som en fysisk plats på en del av Stadsbiblioteket som möjliggör för unga att skapa arrangemang, workshops eller kreativa projekt. Ca 200 unga tjejer och killar från hela Malmö använde platsen varje dag under 2018.

Målområde 2 - En stad för näringsliv och arbete

Inom detta målområde formulerade nämnden två mål som båda har relevans för stadens samlade arbete med lika rättigheter och möjligheter. Det första målet handlade om att *aktörer inom kulturella och kreativa näringar ska ha goda förutsättningar att etablera sig, verka och utvecklas i Malmö*. Inga åtaganden definierades, men förvaltningen genomförde en lång rad aktiviteter kopplade till målet. Av stor betydelse för de fria kulturaktörerna är det kulturstöd som Malmö stad årligen delar ut. Under 2018 satsade förvaltningen på att digitalisera processen kring kulturstödet och ansökan av alla former av kulturstöd görs nu via e-tjänster. Det har blivit en enklare hantering, ökad tillgänglighet och underlagen håller högre och mera likvärdig kvalitet vilket i sin tur underlättar för aktörerna som söker stöd.

Under 2018 fördjupades även samverkan mellan förvaltningarna i syfte att sätta tydligare gemensamma ramar och mål främst utifrån ambitionen att främja samverkan med civilsamhället och att säkerställa en likvärdig bidragshantering från stadens sida. En annan ambition som föranledde en fördjupad samverkan mellan förvaltningarna handlade om att understryka betydelsen av att de verksamheter som får stöd ska vara till nytta för Malmöborna och vara i linje med demokratiska värderingar. Andra aktiviteter har handlat om att möjliggöra för stadens många kulturutövare att få arbete, exempelvis genom att *Sommarscen Malmö* och barnkulturenheten köper in ett stort antal scenkonstproduktioner

och filmvisningar från fria kulturaktörer varje år liksom att Malmö Kulturskola sysselsätter ett 80-tal utbildade kulturutövare årligen.

Det andra målet handlade om att nämnden, *genom att till exempel lyfta fram goda förebilder och inspirerande exempel samt erbjuda kvalitativa sommarjobb och praktikplatser, ge unga Malmöbor möjlighet att tidigt komma i kontakt med yrken inom kultursektorn.* Förvaltningen har under året arbetat för att kunna erbjuda unga Malmöbor platser i de olika verksamheterna. De unga som erbjudits arbete har fått möjlighet att prova på hur det är att arbeta inom kultursektorn, fått kunskap om de yrkesområden som finns inom kulturförvaltningens verksamheter och för många av dem som fick en tim- eller säsongsanställning har det varit ett viktigt första steg in i arbetslivet och kultursektorn. Samtidigt har samarbetet med unga Malmöbor bidragit med nya kunskaper och perspektiv till den fortsatta utvecklingen av verksamheterna. *Kultursommar/Ung i sommar* erbjöd nära på 300 ungdomar sommarpraktik i någon av förvaltningens verksamheter. *Sommarscen Malmö* anställde ett tjugotal unga Malmöbor till genomförandet av sommarens program. Även Allaktivitetshuset erbjuder varje år ett flertal unga Malmöbor både timanställningar och praktikplatser. Under året har man dessutom arbetat tillsammans med fastighetsägare och civilsamhälle för att gemensamt skapa förutsättningar för en bättre arbetsmarknad för ungdomar.

Under 2018 gjordes även särskilda satsningar kopplade till valet. Tillsammans med TiF (Tjejer i förening) utbildades 150 ungdomar till demokratiambassadörer i syfte att öka valdeltagandet bland förstagångsväljare. Även Malmö Museer har arbetat både aktivt och strukturerat med att erbjuda många olika målgrupper en möjlighet att arbeta, praktisera eller komma i kontakt med museets verksamhet. Sammantaget har 40 personer erbjudits olika typer av platser beroende på målgrupp. Erbjudande har riktats till nyanlända, personer i behov av arbetsprövning, studenter och personer som av olika anledningar står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden.

Målområde 4 - En öppen stad

Kulturnämnden formulerade målet att *alla Malmöbor och besökare i staden ska ges likvärdiga möjligheter att ta del av Malmös kulturliv.* Inga åtaganden formulerades i relation till målet. Under året har satsningar gjorts som en del av Malmö stads anslutning till finskt förvaltningsområde. Innebörden av detta är utökade krav på kommunen att erbjuda service på finska utöver det redan lagstadgade åtagandet att stärka skyddet för det finska språket och kulturen. Bland annat har *Sommarscen Malmö* och fritids- och kulturhuset i Kirseberg bidragit till att finskspråkiga Malmöbor haft möjlighet att ta del av finsk kultur.

Inom målområdet har det även satsats på aktiviteter som kopplas till hbtq-personers rättigheter. Stadsbiblioteket hbtq-certifierade av RFSL (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter) redan 2015 och för bibehållen certifiering krävs omcertifiering efter ett antal år. Under 2018 har biblioteket färdigställt en handlingsplan för att säkerställa att arbetet med likabehandling och antidiskriminering fortgår. Under året som gick har samtliga områdesbibliotek blivit certifierade av RFSL. Att biblioteken i Malmö nu i sin helhet är hbtq-certifierade är ett hållbart och långsiktigt sätt att förbättra såväl arbetsmiljö som bemötande, vilket innebär att

besökare upplever sig välkomna och en grund läggs för en förtroendefull positiv kontakt.

Riktade insatser för målgruppen nyanlända har också genomförts under året. Inom ramen för satsningen *Välkommen till Skåne* genomförde Stadsbiblioteket fyra träffar för nyanlända. Deltagarna, som alla genomgick introduktionsprogrammet, gavs en fördjupad presentation av folkbibliotek i allmänhet och Malmös bibliotek i synnerhet. Projektet utvärderades av Uppsala Universitet och visade vid delrapportering på våren 2018 på effekter som stärker nyanlända Malmöbors inträde i det svenska samhället och ger ökade möjligheter att ta del av Malmös kulturliv. Konsthallen och Konstmuseet har från sin sida satsat på att tillhandhålla information på hemsida och Facebook på både svenska och engelska, erbjuda visningar på engelska, teckenspråk och finska och erbjuda aktiviteter på andra platser runt om i staden. Malmö Museer har arbetat med att tillgängliggöra sina lokaler liksom att tillgängliggöra verksamheten på flera språk.

Ett annat exempel på insatser inom området har varit förvaltningens satsning på kontinuerliga stickprov på bildval och texter i syfte att säkerställa en diskrimineringsfri kommunikation. Under 2018 har ett särskilt fokus även legat på att rikta kommunikation till de grupper som i liten utsträckning tar del av Malmös kulturutbud. Genom att ge information på olika språk och samarbeta med exempelvis arabisktalande nyhetsmedia har fler Malmöbor getts möjlighet att ta del av stadens kulturutbud.

En annan viktig tillgänglighetssatsning äger rum inom ramen för den nationella satsningen *Stärkta bibliotek* som syftar till att öka tillgängligheten till stadens bibliotek. Under det närmaste året kommer biblioteken i Malmö att ta ett helhetsgrepp kring tillgänglighet och skapa överblick över utmaningar och potentiella förbättringar som behöver göras på samtliga bibliotek.

Målområde 5 - En jämlik stad

Inom målområdet antog kulturnämnden tre mål som alla har bäring på arbetet med att motverka diskriminering. Det första handlade om att *kulturnämndens verksamheter, genom särskilda satsningar och tydliga prioriteringar ska tillgängliggöra konst och kultur för Malmöbor som är socioekonomiskt utsatta*. Genom att flera av kulturnämndens verksamheter är placerade i delar av staden med många unga Malmöbor och i områden med stora socioekonomiska utmaningar utgör detta ett viktigt bidrag till arbetet med att tillgängliggöra konst och kultur för alla stadens invånare oavsett var i staden de bor. Sedan tidigare år görs satsningar på ett stort utbud av gratis programaktiviteter samt mötes- och studieplatser i publika miljöer, vilket bidrar till att alla Malmöbor oavsett ekonomiska förutsättningar kan ta del av stadens konst och kulturliv. Biblioteken i Malmö har genomfört särskilda satsningar för att nå ut till arabisktalande barn och deras vuxna med riktade besök på SFI/Södervärn, lokala mötesplatser och föreningar liksom att man närvarat på större festivaler och evenemang som firandet av Eid i Folkets Park, Arabiska Bokmässan och Malmöfestivalen. Under hösten genomfördes *Bibliotekets dag* på temat demokrati. Programmet hade en tydlig ambition att nå nya målgrupper. Andra exempel på aktiviteter som genomförts är Malmö Konsthalls dagliga gratisvisningar som riktar sig både till allmänheten och till specifikt inbjudna målgrupper. Under året

fortsatte även arbetet med projektet *Första besöket* riktat till Malmöbor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Spridandet av konceptet *El Sistema* är en insats från Malmö Kulturskola och finns på fem skolor, varav det senaste startades hösten 2018 på Kirsebergskolan. I satsningen deltar cirka 1500 barn och unga, de absolut flesta från Malmö's mest socioekonomiskt utsatta områden, i de olika aktiviteter som erbjuds inom *El Sistema*.

Det andra målet har fokuserat på att *Malmö's äldre befolkning ska ha goda möjligheter att delta, känna sig delaktiga och vara medskapande i kulturella sammanhang*. Under 2018 har förvaltningen förstärkt arbetet med fokus på äldre Malmöbor's tillgång till kultur. Genom guidade visningar, särskilt riktade insatser, separata mötesplatser, bokbuss, öppna kurser och studiecirkel har stadens äldre befolkning getts möjlighet att uppleva och delta i kulturella sammanhang, vilket bidrar till meningsfullhet och höjer livskvaliteten. Genom att en tjänst som äldrepedagog inrättades med ett förvaltningsövergripande uppdrag har möjligheterna att tydligare fokusera och samverka kring äldre Malmöbor's deltagande i kulturlivet förbättrats.

Andra satsningar för stadens äldre invånare är kopplade till mötesplatserna i Kirseberg, Lindängen och Hermodsdal som alla fyller en viktig funktion för hälsan och känslan av trygghet och sammanhang. Limhamns biblioteket och Tygelsjöbiblioteket har under året erbjudit digital handledning till äldre i samarbete med SeniorNet. Tillsammans med ABF Malmö har studiecirkeln *Papper + tråd = bok* genomförts för målgruppen 60+ och samarbetet med Malmö Konststudio har fortsatt med visning av pågående utställning och genom att Konsthallens verksamhet marknadsförs särskilt till deras medlemmar.

Biblioteken i Malmö arbetar även med att utveckla kompetensen kring kulturområdet för personalen på LSS-boenden. De testar lösningar för sänkta trösklar till kultur på dessa boenden med utgångspunkt i resultatet från genomförda intervjuer, observationer, dialogträffar och enkäter. Andra aktiviteter har handlat om att ett antal äldre Malmöbor på demensboenden tagit del av pedagogiska aktiviteter på Stadsarkivet, vilket bidragit till ökad livskvalitet. Koordination av aktiviteter och behov på äldreboenden bedrivna i samverkan med hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen har även skapat förutsättningar för ökad delaktighet och medskapande för äldre Malmöbor.

Nämndens tredje mål tog sikte på att *tillgängliggöra konst och kultur för personer som är i behov av stöd och hjälp och personer som av olika anledningar inte själva kan ta sig till nämndens verksamheter*. Genom digitalisering, riktade satsningar på målgrupper med särskilda behov, ökad prioritering och utveckling av olika samarbeten har kulturnämndens institutioner och verksamheter tillsammans bidragit till att personer med funktionsvariationer eller i behov av stöd och hjälp kan ta del av stadens konst och kulturliv på ett meningsfullt sätt. Förvaltningens mötesplatser runt om i staden spelar en viktig roll då de påverkar hälsan och känslan av trygghet för de boende i områdena, vilket är särskilt viktigt för personer i behov av stöd och hjälp.

Satsningen på *Sommarscen Malmö* är spridd över hela staden och gör det möjligt för Malmöbor att ta del av kultur på ett stort antal platser. Detta har inneburit

att många Malmöbor som i vanliga fall inte har kulturverksamhet i sin närhet, och kanske har begränsade möjligheter att ta del av stadens kulturliv, under sommaren kan uppleva kultur i det egna närområdet. Teckenspråkstolkning och syntolkning har även erbjudits på delar av programmet.

Malmö Konsthall har genomfört riktade satsningar för att utveckla och stärka den konstpedagogiska verksamheten i förhållande till personer med särskilda behov, såväl vuxna som barn och unga. Ett exempel är projektet *Konst som uttrycksmedel* för yngre vuxna med demenssjukdom i samarbete med anhörigföreningen Cefalon som åter startats upp. En annan satsning är *Konsthyftet*, ett samverkansprojekt för brukare och personal i daglig verksamhet. Inom ramen för projektet har en utställning arrangerats med Judith Scott, själv konstnär med funktionsvariationer.

Under året har Malmö Museer även initierat ett samarbete med SFV (Statens fastighetsverk) för att anpassa de historiska lokalerna så att de kan användas av personer med nedsatt gångfunktion och rullstolsburna. Malmö Museer har arbetat för att sprida sin verksamhet geografiskt så att fler ska kunna ta del av museets verksamhet, exempelvis till aktiviteter i Torup, samtliga av stadens bibliotek, Limhamnsfestivalen och Malmöfestivalen, i skolor samt Marinpedagogisk Center. Det har inneburit att Malmöbor numera inte är begränsade att bege sig till museet för att ta del av dess utbud. Istället kan de ta del av utbudet på många olika platser vid flera olika tillfällen och vid olika tider på dygnet. Det finns numer även möjlighet att ta del av utbudet via internet, vilket innebär att Malmöbor inte längre är begränsade till ett fysiskt besök.

Målområde 6 – En trygg stad

Kulturnämnden har bidragit till en trygg stad genom målet att nämndens *verksamheter i samverkan med andra aktörer ska arbeta för och bidra till ökad trygghet i närområdet*. Genom att utgå från hela Malmö och låta kulturen vara en naturlig del av stadsplaneringen, ska kulturen ta plats i det offentliga rummet, skapa rörelse och på så vis bidra till ökad trygghet i staden. Ett par återkommande evenemang bygger på ett öppet hus-koncept där många kulturaktörer över hela Malmö samverkar. *Teaterns Dag* och *Malmö Gallerinatt* är väl etablerade inslag sedan flera åt tillbaka. Förra året togs ett nytt initiativ, *Malmö Open Studios*, där ett 100-tal konstnärer öppnade sina ateljéer för allmänheten. Återkommande stadsdelsevenemang har genomförts på Limhamn, i Kirseberg och Rosengård. Bibliotekens nära samarbete med fastighetsägare har också en trygghetsskapande och stabiliserande inverkan i närområdena, vilket i sin tur kan stärka lokala nätverk och lokal social sammanhållning. Upprustningen av områdesbibliotekens inomhusmiljöer har bidragit till att nya målgrupper hittat till biblioteket. Det gäller främst barnfamiljer som periodvis undvikit biblioteken på grund av stök och bråk, men som nu nyttjar biblioteken som en viktig mötesplats.

Kulturförvaltningen arbetade även med målet genom sitt deltagande i stadens gemensamma trygghetsarbete. Förvaltningen ingår från och med 2018 i stadens *Örat mot marken-grupper* i Söder och Norr. Tanken är att bidra med ökad samverkan med andra aktörer, exempelvis Polisen och socialtjänst, i trygghetsfrågorna. Kulturförvaltningen har även blivit en del av stadens arbete

med CTC vilket bidrar till att tydliggöra kulturens roll för att skapa trygghet, samhörighet och förbättrade levnadsvillkor för barn och unga. I mer akuta situationer har förvaltningen också mobiliserat kring trygghetsskapande åtgärder. I samband med olika våldsbrott som exempelvis skjutningar har förvaltningen bidragit med insatser för ökad trygghet och social samvaro, i form av bland annat gårdsfester eller liknande. Dessa sammanhang har gett Malmöbor, och framförallt de boende i berörda områden, en ökad möjlighet till sammanhang, gemenskap och trygghet i området. Ett exempel är Lindängbiblioteket som i samarbete med övriga förvaltningar på plats flyttat ut aktiviteter i det offentliga rummet för att möta oro och öka tryggheten.

Målområde 7 - En aktiv och kreativ stad

Avslutningsvis återfinns även inom detta målområde aktiviteter som kan bidra till stadens arbete för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Nämnden formulerade två mål, men det är främst ett av dessa som har relevans för stadens antidiskrimineringsarbete. Målet handlade om att *genom god tillgänglighet, låga trösklar och likvärdiga förutsättningar att ta del av kultur i hela Malmö, ska kulturen skapa mervärden och möjligheter för alla Malmöbor och bidra till en demokratisk och hållbar stad.* Inga åtaganden formulerades, men konkreta satsningar har gjorts för att tillgängliggöra kulturutbudet i hela Malmö samt erbjuda kostnadsfria kulturupplevelser med låga trösklar, vilket bidragit till att Malmöbor som tidigare saknat kontakt med Malmöns kulturliv kan delta och bidra till att skapa ett mer demokratiskt Malmö. Förvaltningen bidrar till flera av de sociala hållbarhetsfrågor som Malmökommissionen lyft fram som betydelsefulla och de mekanismer som gör att människors hälsa och välbefinnande intimt hänger samman med de sociala villkor de lever under.

Under året har kulturförvaltningen i sitt kommunikativa uppdrag fokuserat på att nå Malmöbor i alla delar av staden, vilket inneburit en prioritering i kommunikation till de grupper som i dag i mindre utsträckning besöker förvaltningens verksamheter. Förvaltningen gjorde även riktade insatser för att nå barn och unga, men också för att nå äldre Malmöbor. Förvaltningen har även under året genomfört fokusgrupper med unga Malmöbor kopplat till kommunikation, vilket har inneburit en större kunskap om vilka kanaler och forum unga Malmöbor använder för att hitta information. Erfarenheterna av detta arbete har möjliggjort att förvaltningen nu lättare kan målgruppsanpassa kommunikation.

En fördjupad områdesanalys i samverkan med övriga förvaltningar ledde fram till att kulturnämnden i augusti fattade beslut om att etablera ett nytt Allaktivitetshus på Apelgårdsskolan i Rosengård. Under hösten startade verksamheten i liten skala vilket har gett fler Malmöbor möjlighet att ta del av aktiviteter. Malmöbor har kunnat påverka sin egen fritid och varit medskapare i verksamheten.

Miljönämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 2, 4, 5, samt 8.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Inom detta målområde har nämnden antagit målet att ha *tydliga långsiktiga planeringsstrategier, byggklar mark och hållbara transporter vilket gör Malmö till en stad där stora och små företag utvecklas med en växande arbetsmarknad för Malmöborna*. Förvaltningen arbetade mot målet utifrån två åtaganden som båda har bäring på stadens arbete för ett mer hållbart Malmö. Det första handlade om att arbeta för att Malmö stads fysiska planeringsstrategier leder till att Malmö blir mer hållbart. Det andra åtagandet handlade om att uppmärksamma och samarbeta kring förtätningsfrågor i stadsbyggnadsprocessen i syfte att värna människors hälsa och miljön. Under året bestod de konkreta insatserna bland annat av att driva hållbarhetsfrågorna inom förtätningsprocesser via de stadsutvecklingsteam som utvecklats inom projektet *MLA* (Malmö Innovationsarena). Team bestående av en utvecklingsarkitekt (stadsbyggnadskontoret), en social hållbarhetsstrateg (arbetsmarknads- och socialförvaltningen) samt en miljöstrateg (miljöförvaltningen) arbetar tillsammans med syftet att systematisera arbetet med hållbarhetsperspektivet inom förtätning och andra delar av stadsutveckling.

En annan insats under 2018 pågick inom stadsutvecklingsprojekt kopplade till Sege Park. Under året arbetade förvaltningen med metodutveckling genom individuella hållbarhetsamtal och tematiserade möten med byggaktörerna. Syftar var att tillämpa ett behovsdrivet arbetssätt samt att arbeta fram och förverkliga ett områdeskoncept vilket går under namnet *Sege Park affordable and climate smart living*. Arbetssättet har fokus på hur samskapande och delande kan användas som verktyg för att få till ett område med lägre boendekostnader, utan att göra avkall på andra värden i ett område.

Målområde 4 - En öppen stad

Målet tar sikte på ett *likvärdigt bemötande av Malmöbor, verksamhetsutövare samt samarbetspartners liksom att det strävar efter att stärka möjligheterna för Malmöborna att vara delaktiga i arbetet med att utveckla en tillgänglig och trygg stad och att löpande arbeta med metodutveckling i dessa frågor*. Åtagandena inbegriper enkel och tydlig kommunikation, ett respektfullt och likvärdigt bemötande, kunskapsförande insatser om jämställdhet och antidiskriminering samt utveckling av metoder för att inkludera Malmöbor och andra aktörer i arbetet för en hållbar stad. Arbetet med att ge enkel och tydlig kommunikation till verksamhetsutövare vid livsmedelstillsyn är ett sedan tidigare påbörjat utvecklingsområde. Utifrån ett samarbete med Livsmedelsverket, Stockholm, Göteborg, och Uppsala har fall tagits fram som inspektörerna i kommunerna fått svara på. Resultaten har analyserats och kommer att vidareutvecklas under 2019.

Arbetet med att bemöta människor på ett likvärdigt och respektfullt sätt och ta hänsyn till aktuell verksamhet och situation genomförs även på olika sätt. Vid de saminspektioner som utförs ges kollegial feedback, både avseende bemötande och i syfte att säkerställa en likvärdighet i bedömningarna. Under tillsynsmöten genomförs övningar där medarbetarna utvärderar om det finns samsyn i olika frågor och diskuterar därefter hur olika bedömningar ska göras. Under året genomfördes även samsyninspektioner där cheferna följde med inspektörer på inspektion. I samband med inspektion fick medarbetaren återkoppling på såväl den kommunikativa insatsen som handläggningen av ärendet. Utifrån gjorda iakttagelser vid dessa samsyninspektioner togs en rutin

fram gällande kommunikation och bemötande. Även inom miljötillsynen har arbetet med samsynsinspektioner med fokus på ett likvärdigt bemötande, god kommunikation och respektfullt bemötande fortsatt. Arbetet har utgått ifrån en feedbackmall, liksom att olika typer av övningar har genomförts på APT och där återkoppling har varit en viktig del i lärandet.

Förvaltningen har en Jämå-grupp som samordnar förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsarbete. Gruppen har under 2018 tagit fram material till två workshoppar som kan genomföras på APT. Rubrikerna var *Behandlar du kvinnor och män strukturellt olika?* samt *Finns det attityder eller jargonger på din arbetsplats som är kränkande eller exkluderande?*. Dessutom anordnades en obligatorisk halvdag för hela förvaltningen där en analys av resultatet av förra årets halvdag presenterades och därefter genomfördes ett arbete kring verktyg för att hantera härskartekniker och olämpliga jargonger.

Målområde 5 - En jämlik stad

Miljönämnden formulerade ett omfattande mål som tog sikte på *att säkerställa trygga och hållbara boendemiljöer genom att ställa krav på att fastighetsägare i Malmö ska vara ansvarfulla, motverka slumförvaltning och arbeta för att få fler seriösa fastighetsägare. Nämnden arbetar med klimatanpassning och energifrågor som till exempel energianvändning i bostäder och verkar för en hållbar och fungerande avfallshantering.* För att möta detta mål har förvaltningen åtagit sig att arbeta för att nya och befintliga bostadsområden ska bli mer hållbara och att alla fastigheter och tillfälliga boenden är hälsosamma, med särskilt fokus på områden med lägre välfärd. Konkreta insatser har till exempel utförts inom ramen för arbetet med uppsökande tillsyn av bostäder i områden med lägre välfärd i syfte att förbättra boendemiljön och hälsan. Under 2018 har fler uppsökande ärenden kunnat avslutas och under hösten låg fokus på att följa upp redan befintliga ärenden samt avsluta de där åtgärder varit tillräckliga. Samtidigt som fler uppsökande ärenden avslutades har antalet olovliga boenden i Malmö fortsatt varit högt under 2018. En stor bidragande faktor är trygghetssatsningen *Tryggare Malmö* där över hundra misstankar om olovliga boenden kunnat kontrolleras.

Målområde 8 - En ekologiskt hållbar stad

Inom målområdet antogs ett antal olika nämndsmål som alla relaterade till hållbar utveckling såväl inom den egna organisationen liksom till de som bor och verkar i staden. Målen spänner över nämndens olika uppdrag och inkluderar till exempel målet att *erbjuda konsumentvägledning och arbeta för säkra och korrekt märkta livsmedel. Nämnden vill främja rättvis handel, etiska och miljöbra val samt utveckla arbetet med hållbar mat och hållbar upphandling i Malmö stad.* Åtagandena var flertaliga och omfattade bland annat arbete för hållbar konsumtion och att det ska vara lätt att få rådgivning och information. Under året har konsumentrådgivningen föreläst, ställt ut, informerat och inspirerat kring frågor som rör konsumenträtt, reklam, hållbar konsumtion och livsstil.

Andra åtaganden handlade om att verka för att främst barn och unga, erbjuds korrekt märkta, hållbara, säkra och giftfria produkter. Under året gjordes därför en särskild satsning på PFAS-ämnen (högfluorerade ämnen) i kosmetiska produkter. Seminarium arrangerades för personer som arbetar med försäljning och inköp och dessutom gjordes ett antal olika tillsynsbesök i butiker runt om i Malmö.

Ett annat åtagande handlade om att arbeta för hållbar upphandling och hållbara inköp inom Malmö stad. Under 2018 handlade mycket av arbetet om att implementera Malmö stads *Policy för hållbar utveckling och mat* som utgör en del av arbetet inom projektet *Klimatsmart mat i Malmö*. Den viktigaste insatsen som genomfördes är utbildningar och en större utbildningsinsats för att minska matens klimatpåverkan och svinnet riktades till matlagningspersonal, chefer och pedagoger inom förskolan samt kostombud, måltidspersonal och chefer inom äldreomsorgen.

Nämnden antog även målet att *Malmöbor ska ha möjlighet att engagera sig för en mer hållbar utveckling och ha kunskap att göra hållbara val*. Förvaltningens åtagande handlade om att arbeta för kunskap, engagemang och handlingskompetens för hållbar utveckling. Arbetet inriktades därmed mot en hel rad olika områden, där barn och unga utgjorde en viktig grupp. Under årets sista månader stod arbetet med marina frågor och ungas delaktighet, rätt till inflytande i klimatfrågan och Agenda 2030 i fokus. I december genomfördes konferensen *Ocean Literacy* i Malmö. Under året fortsatte även samarbetet med Malmö museer att utvecklas, både inom klimat- och energipedagogik och museets nya satsning *Wisdome* som är i planeringsfasen. Under året har ett särskilt fokus även legat på att samla in och sprida olika metoder för lärande för hållbarhet som används i Malmö, särskilt i skolorna.

Revisorskollegiet

Förtroendenaämnden har inga nämndsmål. Någon sammanställning har därför inte genomförts.

Serviceämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5 samt 6.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Inom detta målområde formulerade servicenämnden målet att *bidra till att göra Malmö till en socialt hållbar stad*. Förvaltningens åtagande fokuserade på att integrera de globala målen i verksamheterna. Flera övergripande processer, insatser och utbildningar har genomförts i staden, samordnade av Hållbarhetskanslitet, och där förvaltningen aktivt deltagit. Andra åtaganden av relevans för stadens samlade arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter kopplas till införandet av Malmö stads förändringsprogram *Det digitala Malmö*. Här har förvaltningen under 2018 främst arbetat med att etablera ett nytt Kontaktcenter som ska fungera som en väg in till stadens förvaltningar och verksamheter liksom en möjlighet för medborgare att få direkt svar i ärenden av enklare slag.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Nämnden har formulerat målet att *vid tjänsteupphandling ställa krav på stadens tjänsteleverantörer som syftar till att förbättra de sociala villkoren för arbetstagare*. Genom att ställa sociala krav på de tjänsteleverantörer som staden anlitar kan

arbetsvillkoren förbättras liksom att sysselsättningen på arbetsmarknaden i Malmö kan öka. Förvaltningens åtagande handlade om en fortsatt utveckling av arbetet med *Införandeprojekt social hänsyn i upphandling*. Ett annat åtagande handlade om att kommunteknik skulle ta fram en rutin för hur avdelningen kan ställa sociala kontraktsvillkor vid tjänsteupphandling samt säkerställa uppföljning. I årsanalysen framkommer dock inte vilka konkreta aktiviteter som genomförts som del av dessa åtaganden.

Inom målområdet formulerade nämnden även målet om att *bidra till att fler Malmöbor blir självförsörjande och får tillgång till arbetsmarknaden*. Förvaltningens åtagande hade fokus på tillsättningen av extratjänster. Extratjänster inrättades på samtliga avdelningar och etableringen av dessa platser har skett i samarbete med stadens strategiska samordnare för arbetsmarknadsfrågor. Tillsammans med handläggare från arbetsmarknads- och socialförvaltningen har individerna matchats till platserna. Då Malmö är en ung stad med många ungdomar och unga vuxna satsade förvaltningen även på sommarpraktikplatser och *Ung i sommar*. Dessa platser fanns främst på kommunteknik och kommundtjänster. En annan satsning av betydelse är det sedan länge etablerade samarbetet med arbetsmarknads- och socialförvaltningen där fokus legat på trygghetspatruller som haft sin placering över hela staden med huvudsyftet att bidra till trygghet och renhållning. Under hösten startades en särskild patrull med uppgift att delta i arbetet med att byta stadens papperskorgar.

Målområde 4 - En öppen stad

Nämnden antog målet att *driva ett aktivt och systematiskt jämställdhets- och antidiskrimineringsarbete som präglas av hög kompetens inom området*. Flera åtaganden kopplades till målet, allt från genomförandet av jämställdhetsanalyser, kompetensutveckling för chefer och medarbetare och genomförandet av förbättringsförslag utifrån resultat i medarbetarenkäten. Uppföljningen av 2017 års arbete synliggjorde brister i det systematiska arbetet och därför samlades förvaltningen kring åtagande och insatser som syftade till att öka systematiken i det genomförda arbetet. Åtagandena och aktiviteterna som utförts bedöms omfatta de ambitioner som finns i kommunfullmäktiges övergripande planer inom området, *Utvecklingsplan för jämställdhetsintegrering*, *Handlingsplan för jämställd personalpolitik* samt *Strategisk utvecklingsplan för arbetet mot diskriminering i Malmö stad*. Under året gjorde förvaltningen en basårsmätning av medarbetarnas upplevelse av diskriminering. Resultatet visade på en minskning jämfört med svaren från 2017 års undersökning. Förbättringspotential finns inom området antidiskriminering vad gäller tillgänglighet. En målsättning tycks fortfarande inte vara integrerad: att redovisa översyn av verksamheter och lokaler ur tillgänglighetssynpunkt samt verkställda åtgärder mot enkelt avhjälpta hinder enligt plan- och bygglagen. Förvaltningen saknar även i år en tydlig ansvarig funktion för tillgänglighetsfrågor. Det råder fortsatt oklarhet kring om frågor om tillgänglighet ska skötas inom ramen för arbetet med antidiskriminering eller som en del av linjearbetet med lokalsamordning.

Nämndens andra mål tog utgångspunkt i själva grunduppdraget och handlade om att *öka tillgängligheten till Malmö stads verksamheter genom professionell hantering av medborgarkontakter som präglas av bra bemötande och god service*. Åtagandena handlade om att etablera ett kommungemensamt Kontaktcenter och att se över och anpassa organisationen utifrån denna. Som en del av etableringen av

Kontaktcenter genomfördes en inventering och kategorisering av ärenden. Syftet var att hitta gränssnitt för vilka ärenden som framöver kan hanteras av Kontaktcenter och vilka som även fortsättningsvis ska hanteras i förvaltningen.

Målområde 5 - En jämlik stad

För diskrimineringsarbetet i staden har nämndens mål om att *färdtjänsten ska präglas av god tillgänglighet och ett gott bemötande* relevans. Nöjda färdtjänstkunder som upplever god service, tillgänglighet och gott bemötande kan bidra till att Malmös äldre och personer med funktionshinder stärks i sina förutsättningar för en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag och i samhället. Åtagandet handlade om att förbättra tillgängligheten och bemötandet i färdtjänsten i samarbete med de externa utförarna. Detta arbete påbörjades under 2018, men en del av arbetet kunde inte genomföras med anledning av att ett nytt personbilsavtal på grund av överklagan inte kunde träda i kraft. Under året tillsattes en samarbetsgrupp för att ta fram kravställning på ett nytt och modernare planeringssystem för bland annat färdtjänstresorna. Verksamheterna arbetar sedan i början av 2018 även mer fokuserat med statistik för att följa upp flödena och förbättra tillgängligheten. Även en kvalitetssäkring av trappklättring har genomförts i samarbete med Hjälpmiddelscentralen.

Ett annat relevant nämndsmål handlade om att *stödja beställaren i utformningen, utförandet och förvaltningen av särskilda boende och LSS-boenden*. Nämnden ansvarar också för att bygga och förvalta äldreboenden och LSS-boenden. Förvaltningens fokus har varit fördjupad dialog och kunskapsutveckling mellan förvaltningen och beställarnämnderna. Ett åtagande har handlat om att Stadsfastigheter ska utveckla och anlägga utemiljön på särskilda boenden och LSS-boenden i samverkan med personal på boendena. I projektet *Gröna boenden*, där utemiljön på särskilda boenden och LSS-boenden utvecklas i samverkan med beställande nämnd, har fyra boenden projekterats och tre anlagts under året. Projektplanen och urvalet av boenden som ingår i projektet har reviderats.

Målområde 6 – En trygg stad

Nämndens mål var att *tillsammans med övriga nämnder bidra till en tillgänglig, jämställd och trygg stad genom utformning och förvaltning av det offentliga rummet*. Åtagandena har en stor spännvidd. Till exempel fördjupades ett sedan tidigare påbörjat samarbete med grundskoleförvaltningen kring trygga grundskolegårdar. Det finns nu en arbetsgrupp som utgör en del av det reguljära linjearbetet och som tar arbetet vidare. Förvaltningen har även åtagit sig att fördjupa och utveckla arbetet med fysisk tillgänglighet på kultur- och fritidsfastigheter. Inventeringar av den fysiska tillgängligheten är gjord på utvalda objekt och rekommendationer för fortsatt arbete är framtagna och skickade till kultur- respektive fritidsnämnden för möjlighet att inkomma med synpunkter. Arbetet kommer fortsätta under 2019. Nämnden bidrog också till utveckling av den offentliga miljön genom att lyfta förbättringsförslag för hur utemiljön kan göras trygg och jämställd. Förbättringsförslagen är av operativ karaktär. Exempel på åtgärder kan vara att se över belysning i syfte att öka upplevd trygghet, reparera gång- och cykelstråk för att förebygga olyckor eller att beskära buskage för ökad insyn.

Stadsbyggnadsnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 4, 5, 6 samt 8.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Nämnden har antagit målet att *stadens planeringsprocesser ska vara utforskande och utgå från Malmöbornas potential. Målet ska bidra till nytänkande och resultaten ska implementeras i verksamheten.* Det finns flera åtaganden formulerade till detta mål som omfattar utveckling av planeringsprocesser utifrån rekommendationer från Malmökommissionen, fördjupad verksamhetsutveckling med fokus på processarbete och digitalisering samt att möjliggöra för en jämställd och inkluderande stad genom arbetet med medborgardialog. Konkreta insatser under året har handlat om att integrera sociala konsekvensbedömningar i samtliga planprogram. Även detaljplanerna har nu tydligare skrivningar kring jämställdhet, jämlikhet och barnets rättigheter. Förvaltningen har även fortsatt utveckla samverkan med akademien genom såväl följeforskningsuppdrag som genomförandet av forskningscirklar. Kunskapsallianser som Malmökommissionen rekommenderade i slutrapporten har formulerats och används bland annat i arbetet med *Amiralsstaden*.

Inom verksamhetsutveckling har digitaliseringsarbetet fortsatt att utgöra ett viktigt fokusområde. Förvaltningen har arbetat med att stärka kompetensen kring processarbetet samt harmonisera process- och kvalitetsarbetet med digitaliseringen. Förvaltningen har även påbörjat arbetet med att utveckla digitala tjänster, såsom en digital bygglovsprocess. Genom e-tjänster kan verksamheten erbjuda guidad service dygnet runt, vilket medför flexibilitet och frigör tid både internt och för kunderna. En digital hantering kan också frigöra resurser som kan användas för att ge bättre stöd till kunder som behöver personligt stöd och service. Ett annat exempel av relevans för antidiskrimineringsuppdraget är den visuella tillgänglighetsguide av Stadshuset som tagits fram. Guiden består av bilder som visar vägen från receptionen i entréplan till kunddisken på plan tre och kommer finnas tillgänglig på den externa webben. Målet är att med en relativt enkel digital lösning utnyttja potentialen i att nå fler medborgare och underlätta inför ett besök i Stadshuset och därmed främja ett jämlikt bemötande gentemot Malmöborna.

Målområde 4 - En öppen stad

Nämnden formulerade två nämndsmål, nämligen att *alla ärendeprocesser ska jämställdhetsintegreras under innevarande mandatperiod samt att Malmö är en blandad stad som präglas av mångfald.* Åtagandena handlade om att prova alternativa former för medborgardialog, låta namngivning av gator och platser i Malmö spegla stadens utveckling samt att medborgardialog ska vara ett verktyg för att uppnå en jämlik, jämställd och inkluderande stad där alla ges lika rättigheter och möjligheter. Kompetenshöjande utbildningar i normkritik, jämställdhet, mångfald och antidiskriminering har de senaste åren erbjudits stadsbyggnadskontorets medarbetare och chefer. Kopplat till utbildningarna har avdelningarna gjort analyser av den egna verksamheten och avdelningsspecifika åtaganden och aktiviteter har därefter formulerats. Dessa har sedan knutits till ordinarie budget/verksamhetsplan liksom fullmäktiges och nämndens mål. Ett intersektionellt perspektiv har efter hand lagts till i takt

med kunskapen om att fler maktordningar än den mellan könen har betydelse för effekten av stadsbyggnadskontorets verksamhet. Med bakgrund i diskrimineringslagens krav på ett systematiskt arbetssätt beslutades 2018 om att arbetet på området ska utgå ifrån ett årshjul som sträcker sig över två år. Återkommande utbildning av kontorets personal är centralt även fortsättningsvis i detta.

Informationen om stadsbyggnadskontorets verksamhet på malmo.se har granskats ut jämställdhets- och tillgänglighetssynpunkt gällande både språk och bild. Resultatet av granskningen blev att texterna på malmo.se är neutralt formulerade ur jämställdhets- och tillgänglighetssynpunkt och inga ändringar har därför gjorts. Vid bildval har en medvetenhet funnits sedan tidigare om könsrepresentation och mångfald.

Stadsbyggnadskontoret har under året utbildat medarbetare i social hållbar stadsplanering och integrering av jämställdhet, jämlikhet, mångfald och normkritik. Detta är en stor del av kontorets jämställdhetsintegrering av samtliga ärendeprocesser. Genom att knyta samman teori med ett fiktivt stadsutvecklingsprojekt får kontorets medarbetare en större insikt i vikten av arbetet med jämställdhet, jämlikhet och mångfald.

Stadsbyggnadskontoret har även arbetat kontinuerligt med att förenkla och förtydliga innehållet i sina planbeskrivningar. Detta har gjorts både genom utbildningar i klarspråk och framtagande av bättre hjälptexter under planbeskrivningarnas olika avsnitt. Ett digitalt handläggarstöd togs fram under året som ett delaktighetspaket med verktyg för olika nivåer av delaktighetsarbete med medborgarna och hjälp att kartlägga den egna kommunikationen. Detta arbete kommer att implementeras under 2019. Ett exempel på medborgardialogen som verktyg för inkludering är det involveringsarbete som sker i projektet *Amiralsstaden*.

Slutligen har jämställdhet och jämlikhet behandlats i *Översiktsplan för Malmö* som antogs av kommunfullmäktige i maj 2018. Därtill kommer att perspektiven beaktats i flera andra planer såsom *Naturvårdsplan för Malmö*, *Parkeringspolicy- och norm* samt *Amiralsstaden*.

Målområde 5 - En jämlik stad

Utifrån nämndsålet att *den offentliga miljön ska vara tillgänglig för alla på likvärdiga villkor* finns ett direkt kopplat åtagande att skapa helhetssyn kring fysisk tillgänglighet. Åtagandet har inneburit skapandet av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp som verkar för samsyn i tillgänglighetsfrågor. Uppföljningen visar att den offentliga miljön successivt blivit alltmer tillgänglig genom hanteringen av de så kallade tillsynsärendena avseende enkelt avhjälpna hinder. Stadsbyggnadskontoret har inom den egna organisationen ytterligare lyft tillgänglighetsfrågorna genom att arbeta avdelningsövergripande med dem. Stadsbyggnadskontorets tillgänglighetsrådgivare granskar detaljplaner för att säkerställa att frågor som i ett senare skede prövas i bygglovet, beaktas redan i detaljplanerna. Det rör frågor såsom angöring för färdtjänst, lutningar på gångvägar och gångavstånd till avfallshantering. Tjänstepersoner från stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret träffas i en samordnad grupp för frågor som rör

tillgänglighet på allmän plats. I första hand avser arbetet att skapa samsyn mellan förvaltningarna utifrån lagstiftning och praktisk tillämpning.

Ett annat mål som nämnden formulerade handlade om att *alla Malmöbor som ansöker om bostadsanpassningsbidrag ska få ett snart och regelrätt beslut*. Förvaltningens åtagande fokuserade på att utveckla en fortsatt likvärdighet i bedömningarna samt insatser för att korta väntetiderna. Under året har konkreta insatser handlat om att identifiera strategier för att påbörja handläggning av ett ärende snabbare. Bland annat har förändrade rutiner införts som inneburit att handläggaren inleder en dialog med den sökande i ett tidigare skede än tidigare och hembesök bokas in redan vid registreringen om det framkommer behov av ett sådant. En annan införd förändring är att de inkomna ansökningarna numera avidentifieras inte bara med avseende på kön utan även med ålder och bostadsadress. Samtliga medarbetare på enheten har numera deltagit i utbildning i jämställdhet och mångfald.

Målområde 6 - En trygg stad

Nämnden har antagit målet att *stadsplaneringen ska bidra till en trygg och säker stad för alla Malmöbor oavsett kön och ålder*. Till målet kopplades ett åtagande om att stadsbyggnadskontoret ska genomföra sociala konsekvensbedömningar som belyser tillits- och trygghetsaspekter. Under året har stadsbyggnadskontoret fortsatt att utveckla sitt arbete kring trygghet och säkerhet för alla Malmöbor. Mycket av arbetet kopplas samman med analyser av trygghet och säkerhet för olika målgrupper och som görs inom ramen för de sociala konsekvensbedömningarna.

Ett annat nämndsmål av relevans lade fokus på att *stadsbyggnadsprocessen ska bidra till ökad blandning och minskad segregation*. Åtaganden kopplade till detta mål handlade om att bidra till minskad segregation genom att se till att översiktsplanens prioriterade inriktning är att Malmö ska växa till att bli en nära, tät, grön och funktionsblandad stad, genomförandet av sociala konsekvensbedömningar samt att verka för att bryta fysiska, sociala och organisatoriska barriärer. Så mycket konkreta insatser lyfts inte i årsanalysen, utan nämnden konstaterar enbart att konsekvensbedömningar ska genomföras på samtliga fördjupande översiktsplaner och planprogram, men att det inte varit lämpligt att genomföra detta på någon sådan plan under 2018.

Målområde 8 - En ekologiskt hållbar stad

Detta målområde innehöll flera för antidiskrimineringsuppdraget relevanta nämndsmål. Ett viktigt mål som nämnden antog under 2018 handlade om att *alla Malmöbor har tillgång till en god bostad*. Förvaltningens åtaganden handlade om att ta fram bostadspolitiska mål (riktlinjer för bostadsförsörjning), utöka samarbetet med byggherrar och fastighetsägare i syfte att skapa incitament för att hålla en hög takt i bostadsbyggandet och öka rörligheten i det befintliga bostadsbeståndet liksom att utveckla stadens bostadsförsörjning utifrån Malmökommissionens rekommendationer. Konkreta insatser som genomfördes under året handlade om framtagandet av *Handlingsplan för bostadsförsörjning 2018–2022* som antogs i april 2018. I handlingsplanen redovisas Malmö stads bostadspolitiska mål, en analys av bostadsmarknadssituationen i Malmö, vilka frågor som är mest angelägna att

arbeta med samt ett flertal åtaganden för vart och ett av de bostadspolitiska målen. Förvaltningen har även varit aktiva i projektet *Mallbo* som handlar om att säkerställa tillgången till fler åtkomliga bostäder för de med lägre inkomster. Arbetet har under 2018 varit av undersökande karaktär och beslut om fortsättning sker i början av 2019.

Under året genomfördes även en strategisk byggherredialog med fokus på äldres boende samt boende för personer som lever i strukturell hemlöshet. Det har även bjudits in till frukostmöten med olika byggaktörer och handläggare kring aktuella frågor såsom insatser mot hemlöshet, dialogen mellan staden och aktörerna, tillgången på bostäder som barnfamiljer kan ha råd med, Sverigeförhandlingen samt planprocessen.

Tekniska nämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5, 6, 7 samt 8.

Målområde 1 - En ung, global och modern stad

Tekniska nämnden formulerade två mål som båda har bäring på stadens samlade arbete för lika rättigheter och möjligheter för Malmöborna. Första målet handlade om att med *delaktighet av Malmöborna utveckla stadsmiljöer, bostadsområden och infrastruktur som gynnar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet*. Förvaltningens åtagande lade fokus på att genomföra fler förstudier och projekt som inkluderar delaktighet och dialog, liksom att utveckla Malmöbornas delaktighet i arbetet med att skapa trygga och attraktiva stadsmiljöer. Förvaltningen åtog sig även att verka för att det skapas sociala mervärden i samband med exploatering av stadens mark. Konkret har förvaltningen arbetat med att ta fram en analysmodell för kvalitativt material i dialog- och delaktighetsarbete. Syftet är att ge förvaltningen information baserad på dialog och kundtjänstäreenden som ger goda förutsättningar för förbättringsarbete. En omvärldsspaning kring hur andra kommuner analyserar kvalitativt material och hur analyserna kan integreras i befintliga processer, påbörjades under året. Under hösten genomförde förvaltningen även en undersökning av den upplevda delaktigheten. Resultatet visade att i områden där dialoger genomförts upplever invånarna generellt en högre grad av delaktighet jämfört med boende i områden med få eller inga dialogsatsningar.

Under 2018 fortsatte även arbetet med att utveckla arbetssätt inom exploateringsprocessen med sociala villkor i markavtal. Arbetssättet ska bidra till utveckling av stadsmiljöer, bostadsområden och infrastruktur som gynnar social hållbarhet. Två pilotprojekt för arbete med sociala villkor i markavtal (Botildenborg och Kv. Sjösetningen) har resulterat i två konkreta handlingsplaner och projekten har därefter gått in i genomförandefas.

Det andra målet handlade om att *genom Sverigeförhandlingen verka för ett socialt hållbart Malmö*. Åtagandena handlade om att bidra till kommunens bostadsåtaganden och att utreda hur sociala mervärden kan skapas som en del av genomförandet av Sverigeförhandlingen. Att öka den sociala hållbarheten utgör en viktig aspekt av storstadspaketets nytta. Effekterna på den sociala

hållbarheten uppstår i olika faser av satsningen. Dels i planerings- och genomförandeskede med dialog och involvering av boende och intressenter, dels som resultat av ombyggnader och förbättringar av trafikinfrastruktur, stadsmiljö och bättre kollektivtrafik och slutligen också som en långsiktig effekt av att stadens olika delar binds ihop med bra cykelbanor och en bra kollektivtrafik. Den mängd bostäder som ska byggas bidrar till att minska hemlöshet och trångboddhet.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Inom detta målområde bidrog nämnden till ett jämlikare Malmö genom målet att säkerställa *långsiktiga planeringsstrategier, byggklar mark och hållbara transporter som gör Malmö till en stad där stora och små företag utvecklas med en växande arbetsmarknad för Malmöborna*. Förvaltningen har flera åtaganden, bland annat att planera för personalintensiva arbetsplatser för såväl hög- som lågkvalificerade arbeten liksom att i de egna bygg- och driftverksamheterna arbeta för att det skapas möjlighet för sysselsättning för personer med förankring i utanförskapsområden. De konkreta insatserna under 2018 handlade exempelvis om att erbjuda anställningar inom trygghetspatrullerna, kolonipatrull samt i Beijers parks café. Sammantaget har ett 70-tal personer sysselsättning i dessa verksamheter. Under året har förvaltningen även arbetat för att införa sociala villkor i de olika entreprenader som förvaltningen är involverad i.

Målområde 4 - En öppen stad

För att bidra till målet att Malmö ska vara en stad där diskriminering motverkas och ett aktivt arbete bedrivs för att främja lika rättigheter och möjligheter för alla så satte tekniska nämnden målet att *alla aktiviteter och aktivitetsytor som riktar sig till Malmöborna ska vara genomfysta ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv*. Förvaltningen åtog sig att genomföra jämställdhetsanalyser i de förstudier som genomfördes under året. Utifrån årsanalysen synliggörs att det framför allt är jämställdhetsarbetet som utvecklats genom satsningar på metodutveckling, exempelvis jämställdhetsanalyser i Storstadspaketets två förstudier. I årsanalysen betonas att det fortsatta arbetet kommer att innebära en bredare ansats, och möjliggöra för att fler diskrimineringsgrunder än kön ska kunna analyseras. Förvaltningen har dock arbetat med att utveckla en metod för att ta fram dataunderlag i syfte att kunna utvärdera vilka målgrupper som använder olika aktivitetsytor och andra mötesplatser. Utvärdering av platsers användning utifrån kön och andra parametrar har dock visat sig vara mycket svårt och kostnadsineffektivt och det finns inga etablerade metoder på marknaden, vilket försvårat utvecklingen av arbetet.

Ett andra mål handlade om att *den offentliga miljön ska vara tillgänglig för alla på likvärdiga villkor*. Fastighets- och gatukontoret åtog sig att verka för ett öppet, jämställt och inkluderande arrangemangsutbud, bygga bort enkelt avhjälpna hinder på allmänna platser, inventera och avhjälpa enkelt avhjälpna hinder på Torup och Katrinetorp samt utreda möjligheten till subventionerade biljettpriser för äldre i kollektivtrafiken. Aktiviteter som genomfördes under året var bland annat att arbetet med enkelt avhjälpna hinder fortsatte under 2018 och kommer göra så även under 2019. Det gjordes även konkreta insatser för att bygga bort enkelt avhjälpna hinder på allmän plats, tillgänglighetsanpassning av arrangemang liksom ett arbete för att främja alla Malmöbornas tillgänglighet till aktiva mötesplatser.

Målområde 5 - En jämlik stad

Nämndsmålet för 2018 har handlat om att *minska hemlösheten genom anskaffning och förvaltning av sociala boenden*. Åtagandena handlade om att samarbeta med fastighetsägare i syfte att få fram fler genomgångsboenden och övergångslägenheter samt övertaganden av sistnämnda hyreskontrakt. En del av arbetet under året har handlat om att arbeta mer strategiskt och uppmuntra att andrahandshyresgäster som är hemlösa av en strukturell orsak söker eget boende. Genom detta har det befintliga beståndet kunnat återanvändas på ett resursbesparande sätt. Kontinuerliga samverkansmöten med fastighetsägarna äger rum i syfte att stämna av antalet anskaffade lägenheter, övertag (hyresgäster tar över till förstahandskontrakt) och hur samverkan fungerar generellt. Detta är en viktig del i att bygga en ömsesidigt förtroendefull samverkan. En rapport togs fram under året för att visa hur tidigare hyresgäster klarar av sitt boende efter övertag till eget kontrakt hos MKB. Andra insatser har genomförts med ambitionen att stärka fastighetsägarnas tillit till Malmö stads förvaltning av lägenheterna. Som ett led i detta har fastighets- och gatukontoret fortsatt att utveckla tillsynen av lägenheterna. Processer inom enheten och gentemot samverkanspartners har kvalitetssäkrats. Genom att utveckla arbetet utförs nu tillsyn i nästan samtliga övergångslägenheter.

Målområde 6 - En trygg stad

Inom detta målområde fokuserade nämnden på att bidra till *stadsmiljöer och trafiksystem som är trygga, tillgängliga och säkra*. Kopplat till målet fanns ett åtagande om att skapa förutsättningar för ökad trafiksäkerhet och lugnare tempo i trafiken. Konkret utförs detta arbete med utgångspunkt från *Trafiksäkerhetsstrategin*. Strategin prioriterar barn, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning. Utifrån strategin har konkreta insatser genomförts som handlar om sänkta hastigheter, arbete med hastighetsdämpande åtgärder, exempelvis gupp, i särskilt olycksdrabbade områden liksom åtgärder för att öka säkerheten på cykelbanor.

Andra åtaganden handlade om att bidra till minskad nedskräpning, att förbättra säkerheten vid större arrangemang samt minska risken för stölder och skadegörelse på koloniområdena. Insatser som genomförts har handlat om att införa nya arbetssätt samt öka budgeten för säkerhetsåtgärder kopplade till genomförandet av stora arrangemang såsom Malmöfestivalen. Det har även införts städpatruller i vissa områden och samverkan har ökat med Polisen, fastighetsägare och andra aktörer för att minska riskerna för brott på koloniområdena.

Målområde 7 - En aktiv och kreativ stad

Målet för tekniska nämnden har handlat om att *erbjuda Malmöborna ett varierat utbud av mötesplatser för fritid, rekreation och evenemang*. Åtagandena och de konkreta aktiviteterna handlade bland annat om att anlägga ett nytt odlingsområde i Sege park med möjlighet till odling i särskilt handikappanpassade odlingslådor, att driva verksamheten ute i rekreationsområdena Torup och Katrinetorp samt arrangemang för breda målgrupper såsom sändningar av fotbolls-VM i Folkets Park, Big Five-festivalen som turnerade runt i fem stadsdelar liksom Malmö vid Havet som höll öppet hela sommaren.

Målområde 8 – En ekologiskt hållbar stad

Inom detta målområde formulerade tekniska nämnden målet om att *tillhandahålla mark för kommunal service och bostadsbyggande genom blandade upplåtelseformer och med särskilt fokus på hög exploateringsgrad och stationsnära lägen. Av särskilt intresse var åtagandet att tillsammans med stadsbyggnadskontoret ta fram en leveransplan med gemensamma prioriteringar avseende bostadsförsörjningen.*

Under året har förvaltningen även samordnat arbetet med ett program och handlingsplan för att motverka hemlöshet. Uppdraget med ett sådant styrdokument kommer från kommunfullmäktige och målet är att både antalet hemlösa och de stora kostnaderna förknippade med hemlösheten på sikt ska minska. Uppdraget genomförs i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden samt stadsbyggnadsnämnden. Under året påbörjades arbetet med ett program och en handlingsplan för att motverka hemlöshet. I programmet föreslås inriktningen för Malmö stads övergripande arbete att motverka och minska hemlösheten. I handlingsplanen föreslås åtgärder på hur de berörda nämnderna kan arbeta för att minska och motverka hemlösheten. Både program och handlingsplan är planerade att skickas på remiss under början av 2019.

Andra viktiga delar i detta budgetuppdrag handlade om att nämnden gavs i uppdrag att anskaffa fler övergångslägenheter. Lägenheterna hyrs av ett flertal fastighetsägare och tekniska nämnden hyr sedan ut dem i andra hand till hemlösa som har fått biståndsbeslut av arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Övergångslägenheter är ett avsevärt billigare boende än dygnsboenden. Under 2018 har 350 nya övergångslägenheter anskaffats av tekniska nämnden från olika fastighetsägare inklusive MKB.

Valnämnden

Valnämnden har inga nämndsmål. Någon sammanställning har därför inte genomförts.

Överförmyndarnämnden

Nämnden har formulerat mål, åtaganden samt aktiviteter som bedöms ha potential att bidra till stadens arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter inom målområde 1, 2, 4, 5 samt 6.

Målområde 1 – En ung, global och modern stad

Inom målområdet formulerade överförmyndarnämnden målet om att *verksamheten ska bedrivas i god samverkan med andra överförmyndarverksamheter och övriga samarbetspartners. Åtagandet handlade om att utbyta erfarenheter med andra överförmyndarverksamheter i länet kring granskning och tillsyn två gånger under 2018. Enheten för överförmyndarärenden tillhör ett storstadsnätverk och inom detta nätverk träffas såväl handläggare som jurister och chefer för erfarenhetsutbyte i syfte att bidra till stärkt rättssäkerhet och utveckling av arbetsätt. Andra exempel på samverkan är de kontakter och samverkansmöten som sker med tingsrätten rörande bland annat processen*

anmälan/ansökan om ställföreträdarskap för vuxna. Ett annat exempel är samverkansmöten en gång per halvår med Malmö frivilliga samhällsarbetare, som är en lokal förening för bland annat personer med uppdrag som god man och förvaltare i Malmö.

Gällande ensamkommande barn har enheten för överförmyndarärenden fortsatt vara del av det regionala nätverket *Inga barn ska försvinna* som omfattar Länsstyrelsen Skåne, Migrationsverket, Polismyndigheten, Malmö stad, Landskrona stad, Rädda Barnen och Skåne Stadsmission. Ett resultat av denna samverkan är att en samverkansplan för Skåne har tagits fram som erbjuder konkreta arbetsätt, rutiner och checklistor för länets aktörer gällande ensamkommande barn. För att öka förståelsen för uppdraget som god man för ensamkommande barn har enheten för överförmyndarärenden även fortsatt vara delaktig i en intern grupp inom Malmö stad, *Kärngruppen*, i vilken socialsekreterare från alla stadsområden, social jour och sektionen för myndighetsutövning ingår.

Målområde 2 – En stad för näringsliv och arbete

Överförmyndarnämnden bidrog till målområdet genom att *säkerställa att ställföreträdare är kompetenta och engagerade så att de därigenom kan bidra till att de personer som har ställföreträdare ges förutsättningar för en stabil tillvaro*. Åtagandet handlade om att utreda lämpligheten hos befintliga ställföreträdare. Utredningar har gjorts löpande under året för att säkerställa att de ställföreträdare som är aktuella för nya uppdrag besitter rätt kompetens samt att de personer som får en ställföreträdare ges förutsättningar för en stabil tillvaro. Andra konkreta aktiviteter har till exempel varit genomförandet av öppet hus där ställföreträdare ges möjlighet att ställa frågor kring sina uppdrag och utbyta erfarenheter ställföreträdare emellan. Överförmyndarnämnden har även erbjudit utbildning till nya ställföreträdare samt fortbildning för befintliga ställföreträdare. Syftet med utbildningen är att ställföreträdarna ska ges bättre möjligheter att bevaka att huvudmannen får sina rättigheter tillgodosedda liksom att utgöra ett stöd i kontakterna med olika myndigheter. Genom ökad kompetens och förstärkt förmåga att stödja kan personer med ställföreträdare ges ökade möjligheter till en stabil tillvaro med exempelvis anställning och egen försörjning (gäller vuxna). Det har även funnits möjlighet för alla ställföreträdare med mer komplicerade uppdrag att få en mentor i form av en erfaren ställföreträdare. Under året har gode män för ensamkommande barn bjudits in till utbildning om sina uppdrag anordnad av Riksförbundet för Frivilliga Samhällsarbetare.

Processen för att lämplighetspröva personer som ansöker om att bli ställföreträdare har förstärkts under året. Sedan tidigare genomförs ett webbttest, därefter får den sökande förbereda två case-diskussioner och slutligen genomgå utbildning. Kontroll av samtliga blivande ställföreträdare lämplighet görs även genom utdrag från belastningsregistret, Kronofogdemyndighets register samt socialtjänstens register. Sedan hösten 2018 genomförs även årliga kontroller av samtliga befintliga ställföreträdare mot belastningsregistret och mot Kronofogdemyndighetens register.

För att få en bild av vilka utbildningsbehov ställföreträdarna har genomfördes

en enkätundersökning under året. Deltagandet var lågt (endast 13 svar av 40 utskickade) och gav därmed ett begränsat underlag. Resultatet visade att 8 av 13 svars personer tycker att de har rätt kompetens och är nöjda då de känner att det går att få stöd i sina uppdrag. Önskemål framfördes dock om fler möjligheter att träffa andra ställföreträdare för erfarenhetsutbyte samt utbildning om arvs kifte.

Målområde 4 – En öppen stad

Nämndsmålet angav att överförmyndarnämnden ska *se till att det finns en tillräcklig mångfald i gruppen av ställföreträdare som motsvarar det behov som finns hos enskilda huvudmän*. Åtagandet handlade om att inleda arbetet med en samrekrytering av särskilt förordnade vårdnadshavare och övriga ställföreträdare tillsammans med Familjerättsbyrån i Malmö. Nämnden konstaterade dock i sin årsanalys, i likhet med föregående år, att målet varit för högt ställt för att kunna genomföras med befintliga resurser. Nämnden betonar likväl att det bland ställföreträdarna både för barn och vuxna finns en tillräcklig årshjul i fråga om nationalitet, språk, kön, ålder och framför allt vad gäller kompetenser och bakgrunder.

Målområde 5 – En jämlik stad

Inom detta målområde formulerade nämnden två mål. Det första fokuserade på att *säkerställa att det går snabbt och enkelt att få en ställföreträdare för de personer som är i behov av detta*. Förvaltningens åtagande handlade om att rekrytera minst fem nya ställföreträdare för vuxna samt fem nya ställföreträdare för barn. Ur årsanalysen har det inte varit möjligt att utläsa vilka konkreta insatser som genomförts för att uppnå målet. Nämnden formulerade även målet om att *säkerställa att antalet ställföreträdare motsvarar det behov som finns*. Åtagandet handlade om att erbjuda mentorstöd till nya utomstående ställföreträdare. Under hösten 2018 fattades beslut om att inrätta en så kallad förvaltarenhet under funktionsstödsnämnden. Förvaltarenheten beräknas komma igång under våren 2019 och kommer att ha anställda tjänstemän som ska åta sig uppdrag som ställföreträdare i särskilt komplicerade uppdrag.

Målområde 6 – En trygg stad

Inom målområdet formulerade nämnden målet om att *säkerställa att ingen som har en ställföreträdare ska drabbas av rättsförlust*. Åtagandet handlade om att åtgärda Länsstyrelsens eventuella synpunkter skyndsamt för att säkerställa att det inte leder till anmärkningar. Vid tillsynen som genomfördes av Länsstyrelsen Skåne i slutet av 2018 framfördes kritik kring brister i hanteringen av årsräkningar samt brister i informationen i ett förmynderskapsärende om arv. I ljuset av dessa brister gjordes granskningar av andra liknande ärenden samt att det infördes nya rutiner för att undvika liknande brister i framtiden. Det har även gjorts personalförstärkningar genom att tre nya handläggare har anställts under året.